

CORREO ARGENTINO

TARIFA REDUCIDA
Franqueo Pagado
Concesión 1605

Semanario Litauano Apolitico
Direc., Redac. y Administración
Independencia 2706, Bs. Aires
U. T. 45 - Loria - 1018
Dirección postal:
Casilla de Correo 303, Bs. Aires

ARGENTINOS LIETUVIŲ BALSAS

„La Voz de los Lituanos en Argentina“ - Semanario Litauano de mayor difusión
REGISTRO NACIONAL DE LA PROPIEDAD INTELECTUAL No.56138

Nr. 437

BUENOS AIRES, KETVIRTADIENIS KOVO — MARZO 9 DIENĄ 1939 METŲ

METAI (AÑO) XL

ISPANIJOS KARAS PASIEKĖ KULMINACINĮ PUNKTĄ. — NAUJOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS PIRMI ŽYGLIAI.

PASIKEITUS ISPANIJOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBEI, SUSTIPRĖJO APSIGYNYMAS

Ispanijos pilietinio karo įtemimas pasiekė kulminacinį tašką. Tuo tarpu, kai valstybės išdaviko Franko pakviesti italai su vokiečiais bombarduoja Madridą ir Valenciją, 5 - 3 - 39 Madridė susiformavo nauja respublikos vyriausybė. Artėja taika.

Naujos vyriausybės priskyje stovi generolas Segismundo Casado ir socialistų lyderis Julian Besteiro. Nuo Generalinės Darbininkų Unijos naujon vyriausybė įeina Wenceslao Garrillo, nuo kairiųjų respublikonų — Miguel San Andres ir Miguel Saenz, nuo socialistų partijos Eduardo Val, nuo anarchistų federacijos — pulkininkas Cipriano Mera. Naujoji vyriausybė kritikuoja Dr. Negrino politiką.

Negrin ir A. del Vayo Paryžiuje. Mąja pirmininkauja karo tarybai Madride.

Naujoji vyriausybė energingai likvidavo fašistinį sukilimą Kartagene. Atsisaukimuose į liaudį sako: Arba visi gyvensime, arba visi žlugsime, bet kovosime prieš fašistinę invaziją iki paskutinio kraujo lašo. Lai gyvuoja Ispanija! Lai gyvuoja respublika!

PAVERGTOS AUSTRIJOS JAUNULIUS BUGDO AFRIKON

Paryžiaus dienraštis „L'Ordre“ 1 - 3 - 39 skelbia, kad Vokietijos okupuotos Austrijos naujokus valdžia bugdo Etiopijon karinei prievolei atlikti. Esą taip yra susitarta Hitlerio su Musoliniu.

Visuomet, kada imperialistai pavergia kitą tautą, jie visokiais būdais naikina jos žmones.

AMUNICIJOS SANDELIŲ EKSPLOZIJĄ JAPONIJOJE

Tarp Osaka — Ukinno 1 - 3 - 39 įvyko baisus sprogimas ginklų sandėliuose. Sugriauta 800 namų ir apie 100 namų apgadinta. 450 žmonių sunkiai sužeista ir virš 50 sudraskyta vietoje. 6.000 žmonių liko be pastogės.

BOLIVIJOS ROTARY KLŪBŲ KONGRESAS

Bolivijos sostinėje, La Paz, kovo pradžioje įvyko Rotary Klūbų konferencija. Jai pirmininkauti iš Čikagos atvyko Tarptautinio Rotary pirm. George Hager.

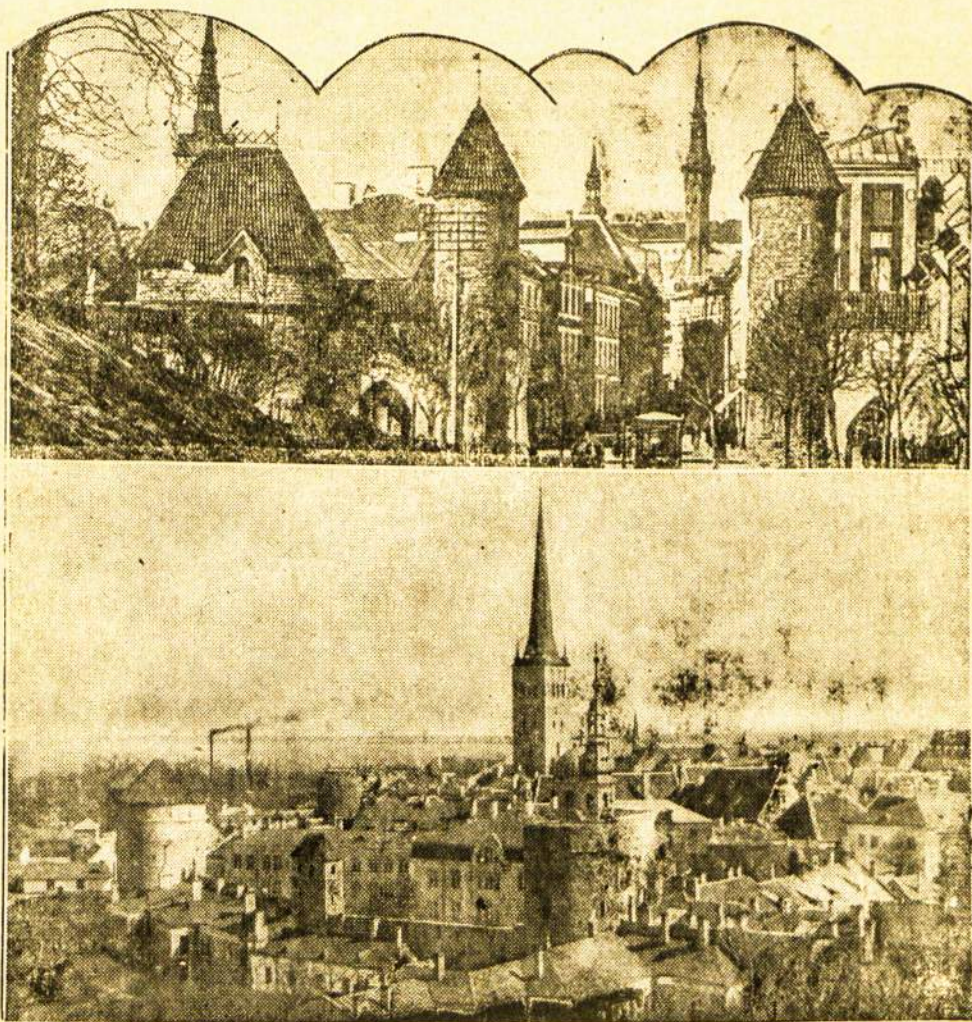
MIRĖ BUVĖS BOLIVIJOS PREZIDENTAS

Vienoje Santiago ligoninėje po operacijos ir nuo širdies atakos, 1 - 3 - 39 pasimirė buvęs Bolivijos prezidentas, advokatas Bautista Saavedra, 67 m. amžiaus.

— **Austrijos** žydai U. S. A. konsului Vienoje padavė 130.000 prašymų, kad juos leistų įvažiuoti į Šiaurinę Tmerikon, nes nacių okupuotoj Austrijoje gyvenimas neįmanomas. U. S. A. valdžia įleidžia jų po 1.000 kas mėnesis.

— **Rusų -- Japonų** pasieny, ypatingai ties Manchuli, vis dažnėja ir dažnėja sargybų susišaudymai.

— **Lietuvos** vyriausybė pereiną savaitę pripažino okupacinę Franko vyriausybę.

Estijos sostinė — Talinn (Reval) — pasižymi imponuojančia senoviška ir gražia moderniška architektūra. Viršuj — senamiestis, apačioj — naujo miesto kvartalas, kur 24 - 2 - 39 iškilmingai buvo minima mums draugingos valstybės XXI metų Nepriklausomybės sukaktuvės.

LENKIJA SU RUMUNIJA JUNGSI BALTIJĄ SU JUODMARIU.

NIEKO NELAIMĖJO VARŠUVOJE ITALIJOS UŽSIENIŲ REIKALŲ MINISTERIS

Italijos u. r. ministeris Ciano grįžo Romon markatname ūpe. Nepavyko jam prikaltėti poną Beką, kad jis dėtusi prie totalitarinių valstybių „ašies“.

Kitas liūdės Romos valdonus apsidėjo del to, kad Musoliniui paskelbus, kad iš visos Europos italai grįžtų savo gimtinėn — Prancūzijoje gyvenę italai visiškai nesijudina iš vietos.

Trečias dalykas — Hitlerio patarėjai pataria fureriui netikėti italams.

Romos spauda vis tebešaukia prieš Prancūziją. Mat Italija tykoja naujų Abisinijų. Tik ar nenusisuks sprando ir ar neišsilauš dantų per daug bandydamas apžiūti Italijos liaudies smaigikas Benito Musolini?

STAMBUS USA POLITIKAS LANKĖSI ARGENTINOJE

„Chicago Daily News“ redaktorius, buvęs pulkininkas William F. Knox, tris mėnesius praleisdamas Pietų Amerikoje, pereiną savaitę lankėsi Buenos Aires mieste. Amerikiečių kolonija jį labai gražiai sutiko, o jis pats buvo priimtas respublikos prezidento Dr. R. M. Ortiz.

Mr. Knox yra respublikonų kandidatas į USA viceprezidentus. Jo laikraščio tiražas 470.000 egz. Jame dažnai parašoma apie Lietuvą ir apie Chicago lietuvų koloniją.

BALTIJOS VALSTYBIŲ ATSTOVŲ KALBOS „ESTONIA“ MINEJIME

Argentinos estų draugija „Estonia“ 4 - 3 - 39 salione „Germania“ suruošė iškilmingą Estijos Nepriklausomybės XXI tūkaktuvių minėjimą. Artistinę programą išpildė E. Mągi vadovaujamas estų choras, išpildęs Estijos ir Argentinos himnus. A. Yodard vadovaujamos plastikės žavėjo susirinkusią publiką. A. Vilgo orkestras, taipgi estiškas, akomponavo ir griežė. Baletu pasižymėjo M. Herman ir J. Sibelius.

Pastebėtina, kad šiame minėjime istoriškas, Baltijos tautų draugingumą užakcentavusias kalbas pasakė Estijos konsulas p. Theodoras Gutmanas, Latvijos ministeris Dr. P. Olinš, Suomijos ministeris ir Lietuvos ministerio pavaduotojas p. Bronius Blaveščiūnas, kuris sveikino ir ALOS Tarybos vardu. Buvo ir daugiau kalbų ir sveikinimų. Nuotaika buvo broliška ir draugiška. Publikoje matėsi ponias Blaveščiūnienė, daug vietos visuomenės veikėjų, P. ir O. Ožinskai, Lietuvos Žydų Draugijos pirmininkas p. E. Ioffe su ponias, K. Gečas, J. Gučas, K. Dobkevičius, J. Vasilauškas, J. Zavitchas, B. Survila, K. Cibulskis, T. Ezerskis, Z. Bogusevičius ir daugiau lietuvių, latvių ir suomių, kurie malonioje estų draugystėje draugiškai praleido keletą valandų ir pasilinksmino tos Baltijos sesutės didžiosios šventės minėjimo proga.

— **Ekvadoriaus** respublikoje prie Cumbaya, 2 - 3 - 39 žemės drebėjimas sugriovė kelesdešimt namų ir bažnyčią.

— **Italijos** diktatorius Musolini pareiškė, kad italų kariuomenė ilgai nebus atšaukta iš Ispanijos.

ČILĖS GYVENTOJAI DŽIAUGIASI POPULIARAUS FRONTO VYRIAUSYBĖS AKTAIS

Populiaraus fronto kandidatui socialistui Dr. Pedro Aguierre Cerda užėmus respublikos prezidento vietą, visa šalis lengviau atsiduso. Pradinės mokyklos steigiamos visoje šaly, nemokami knygynai atidaromi miestuose ir kaimuose. Žemdirbiams suteikiami kreditai ir įvedama darbininkų reikalus apsaugojanti įstatymai.

Reakcijos išmesti iš darbų pažangūs mokytojai ir darbininkai vėl grąžinti į savo vietas.

Zemės drebėjimas 24 - I - 39 Chilan, Temuco, Concepción ir kitus pietinės Čilės dalies miestus smarkiai apgriovė. Socialistų atstovų parlamente reikalavimu valdžia paskyrė keliadešimt milijonų pezų nukentėjusiems.

TARPTAUTINIS ŠACHMATŲ TURNYRAS LATVIJOJE

Latvijoje, Bad-Kemeri Stats viešbutyje, 4 - 3 - 39 prasidėjo tarptautinis šachmatų turnyras, kuriame dalyvauja Mikėnas, Bogoliubov, Flohr ir kiti žymūs pasauliniai šachmatistai: šeši tarptautiniai ir 10 latvių. United telegramose „La Prensoje“, pranešant kasdieninius rezultatus, Bad - Kemeri vadinama Lietuva, 10 lošėjų pavadinta lietuviais, kurių laimėtojas būsiąs Lietuvos šachmatų čempionu. Rezultatus patieksime kitame „A. L. Balso“ numeryje.

PASKUTINIS S. LIET. ARG. PIKNIKAS

įvyks Villa Diamante pušyne šį sekmadienį, 12 - 3 - 39. Ryte draugiškas asado, o nuo piet renkasi minių minios į šį ekstrą pikniką, kuris daromas publikos pageidavimu ir jau paskutinis šiame sezone. Griausminga muzika, šaltas alutis, mandagus patarnavimas. Susivienijimiečiai visus kviečia pasimatyti, bendrai pasilinksinti ir atsiveikinti iki sekančiam sezonui.

Atskiras numeris 10 c.
PRENUMERATA: Argentinoj, Pietų ir Šiaurės Amerikoje 5 pe-
zai metams, 3 peza pusmečiui.
Lietuvon ir į kitas Europos valstybes — 7.00 argentinieškie peza
metams, 4 peza pusmečiui. Ad-
reso pakeitimas veltui. Raštus ir
prenumeratas siųsti:
Casilla de Correo 303, Bs. Aires
ASMENISKAI KREIPTIS:
Independencia 2706, Bs. Aires

PLAČIAI KOMENTUOJAMAS NAUJO POPIEŽIAUS IŠ- RINKIMAS

Italijos karaliaus Emanuelio pusbrolis, kardinolas Eugenio Pacelli, 63 metų amžiaus, 2 - 3 - 39 tapo išrinktas naujuoju Vatikano karalium. Jis pasivadino Pijum XII, pabrėždamas, kad tęs Pijaus XI politiką.

Savo sekretorium jis pasiskyrė taipgi italą, kardinolą Liudviką Maglione, gimusį lygiai metu vėliau už Pijų XII, t. y. kovo 2, 1877.

Pijus XII yra 262-ras popiežius. Rinkimuose dalyvavo 62 kardinolai, ir išrinkimas truko viso labo 22 valandas. Kiti popiežiai būdavo renkami ištisais mėnesiais. Pavyzdžiui, 1769 metais Klemenso XIV išrinkimas truko 106 dienas. Mat, neapsieinama be intrigų.

Kardinolas Pacelli yra lankešis Argentinoje ir kitose Pietų ir Šiaurės Amerikos valstybėse. Jis ilgiau gyveno Austrijoje ir Vokietijoje. Kaip Vatikano valstybės sekretorius jis parodė didelių gabumų ir ne kartą yra pasireiškęs kaip demokratijos šalininkas. Vokietijos ir Austrijos spauda del jo išrinkimo reiškia didelio nepasitenkinimo. Amerikos, Prancūzijos ir Anglijos spauda jo išrinkimą sutinka palankiai.

Žinomas airių humoristas, rašytojas Bernard Show pareiškė, kad šis išrinkimas yra „boksas į nosį totalitarinių valstybių galvoms“.

LENKŲ GINČAS SU VOKIEČIAIS TEBESITĖSIA

Lenkijos vyriausybė pasiuntė antrą notą Dancigo senatui, reikalaujama, kad pašaliskintų del nesutikimo sudaryti tarpžinybinę ar tarptautinę komisiją, ištyrinimui kilmės tų plakatų, kurie buvo iškabinti viešose vietose, palyginant lenkus su šunimis.

Dancigo senatas nutarė neduoti jokio atsakymo į tą notą. O Dancigo aukštosios technikos mokyklos rektorius pašalino 5 studentus lenkus už Hitlerio įžeidimą.

Tarp Varšuvos ir Berlyno taipgi pagyvėjo diplomatiniai atsi-prašėjimai.

— **Prancūzijos** ambasadorium prie Burgo valdžios paskirtas maršalas Petain.

— **Brazilijos** laivas „Prudente de Moraes“ (buvęs „Rio de Janeiro“) 2 - 3 - 39 įstrigo sąsiauryje Magallanes, po išplaukimo iš Punta Arenas. Jis gabeno maistą ir medikamentus Čilės gyventojams, nukentėjusiems nuo žemės drebėjimo.

— **Per Nikaraguos** teritoriją USA vyriausybė prakas kanalą, laivų susisiekimui tarp Atlanto ir Pacifiko akeanų. Mat, siekiant Panamos kanalo, tenka daryti perdidelis vingis.

— **Maskvoje** 5 - 3 - 39 minint kominternu XX metų sukaktuves valdžios atstovai pabrėžė, kad Prancūzijoje yra 300.000 komunistų, o U. S. A. 100.000.

— **Lenkija** su Rumunija veda derybas iškasimui kanalo, kuris jungtų Baltijos jūrą su Juodosiomis jūromis. Kanalas eitų tik per dviejų minėtų šalių teritorijas.

PAŽANGIOSIOS SPAUDOS DRAUGAI — ĖS,

visi „Argentinos Lietuvių Balso“ skaitytojai, malonėkit patikrinti kvitose prenumeratos mokėjimo datą, ir jeigu pasibaigę apmokėtas laikas, atnaujinkite, nes užvelkant trukdosi Administracijos darbas. Mūs skaitytojai gali siųst prenumeratas paštu, gali apsimokėti užėję Redakcijon nuo 8 iki 20 val. kasdien, gali išsišaukt kobradora arba apsimokėti pas įgaliotinį.

ARGENTINOS LIETUVIŲ BALSAS

Kovo 9, 1939. Nr. 437

S. NĖRIS — LAUREATĖ

Lietuvos valstybinę literatūros premiją (Lt. 5.000) 1938 metais laimėjo poetė Salomėja Nėris - Bačinskaitė už jos kūrinių rinkinį „Diemedžių Žydėsiu“.

Nuo įvairių žinybų literatūros premijai skirti komisiją sudarė: prof. Mykolas Biržiška, K. Masiliūnas, J. Grušas, prof. Mykolaitis - Putinas ir V. Tumėnas. Premijuotąjį veikalą išleido „Sakalas“.

Salomėja Nėris yra gimusi Suvalkijoje prieš 34 metus; dabar ji mokytoja trečioje Kauno gimnazijoje.

Kelesdešimt tos poetės parašytų eilių yra tilpę ir „Argentinės Lietuvių Balse“. Ji yra „Kultūros“, „Lietuvos Žinių“, „Dienovidžio“, „Mūsų Jaunimo“ ir kt. laikraščių bendradarbė.

Kitas literatūros premijas už 1938 metus gavo: „Sakalo“ Petras Cvirka Lt. 2.000 už „Kasdienines Istorijas“; „Spaudos Fondo“ Krevė - Mickevičius Lt. 2.000 už „Skirgailą“; „Spindulio“ A. Miškinis Lt. 2.000 už „Keturi Miestai“; K. V. C. J. Marcinkevičius Lt. 2.000 už „Kražių Skerdynės“; Liet. R. Kryžiaus Pranas Mašiotas Lt. 1.000 už „Ir aš mažas buvau“ ir Ukmergės visuomenės premiją Lt. 500 gavo Kazys Boruta už romaną „Mediniai Stebuklai“.

KUBOJ IR ALIASKOJ

„Pasaulio Lietuvio“ Nr. 29 rašo D. Gaižutis iš Kubos. Pasirodo, kad Kubos sostinėje, Havanėje, dabartiniu laiku gyvena apie 50 lietuvių. Antra tiek kitose Kubos dalyse. Jokių organizacijų neturi ir materialiai gyvena labai sunkiai. Jų vaikučiai mokosi ispaniškai Kubos valdžios mokyklose.

Tame pačiame „P. L.“ numeryje paduodama žinutė iš „Vilnies“ apie Aliaskos lietuvių. Kaip žinoma, Aliaską Amerika nupirko nuo rusų. Aliaskos mieste Sitka dabar gyvena lietuvis žuvininkas J. Skeras ir jau 25 metai ten gyvena už amerikiečio ištekejusi lietuvaitė L. T. Petersonienė. Visuose Aliaskos miestuose gyvena vienas kitas lietuvis, atsidanginęs į ten iš USA arba iš Sibiro.

Pernai Aliaskoje lankėsi J. Zdanas iš Los Angeles ir A. Savickaitė iš Portlando.

„Naujienose“ 3 - 2 - 39 tilpės Alaskos Jono laiškas iš Tolimos Alaskos. Rašoma iš miesto Juneau, kur gyvena 6 lietuviai. Kūčių vakarą jie visi buvo susirinkę pas Kaskelį, o paskui visi drauge vakarieniavo pas tula Kovarsko Juozą, kuris ten dirba kaip virėjas. Pakūčiavę pasiklausė radio muzikos ir pasikalbėjo apie praeitį laiką Lietuvoje ir išeivijoje.

Dabar tenka laukti korespondencijos iš Ugninės Žemės, kur taipgi yra lietuvių, kurių vardai „A. L. Balse“ jau buvo minėti iš ten grįžus mūsų laikraščio skaitytojui ir žymiam S. L. Arg. veikėjui drg. Jurgiui Gervei.

VISA KOMPANIJA

„Lietuvos Žinios“ rašo, kad Berlyne dabar labai mėgiamas toks žaidimas: surašomi paeiliui žodžiai:

Mu S olini
Hi A ller
Ch A mberlain
Da L adier
Fr I den (taika)
Mu N chen.

„Naujoji Gadynė“ tvirtina, kad Stalinas dėl to eina iš viršaus į apačią, kad jis nepritaręs Muncheno sutarčiai.

KONSULATAS VILNIUJE

Lietuvos Telegrafo Agentūra „Elta“ praneša, kad Lietuva steigis konsulatą Vilniuje.

Kaip žinoma, konsulatui steigiami tik užsieniuose...

BARA SENBERNIUS

Lietuvoje „priviso“ senbernių. Ponia V. R-ienė „Lietuvos Aido“ 21 - I - 39, straipsnyje „Senberniai Trugdo Krašto Kultūrėjimą“, rašo:

„Ne paslaptis, kad pas mus yra daug užkietėjusių senbernių. Ir ką jie veikia? Praverk baro, restorano, kavinės duris! Pasek, kas grįžta paryčiais svirduliuodami? Paaškęs. Tai senberniai per naktis sėdi girtuokliauja, lošia kortomis, žiūri į gražias šokėjų kojytes...“

Rytojaus dieną vargais negalais vos atlieka savo tarnybines pareigas, o apie kultūrinį darbą ir negalvok.

O pažiūrėkime kas jų bute. Beveik pas kiekvieną rasi kortas, degtinės, saldinių kai kam... Bet labai retai rimtą knygą ir laikraštį.

O kokia kita darbotvarkės dalis?... Ištvirkavimas, pakampių meilė, suvedžiojimai, brovimasis į svetimas šeimas. Žodžiu, šūkis — carpe diem!... Tuo šūkiu gyvenant, aišku, ne bėra laiko, noro, nei jėgų domėtis visuomeniniu gyvenimu, pačiam kultūriui ir rūpintis krašto kultūrine pažanga. Tai yra tikras mūsų kultūrėjimo stabdis. Reikia jį griauti.

Kodėl jie negalėtų sudaryti pavyzdinių šeimų? Tada padėtų inteligentijos vaikų prie auglis, pakiltų krašto dorinė kultūra.

Kritika labai gera, tik gaila, kad rašytoja nepanagrinėjo šeimų nesudarymo priežasties. Gal krizis, gal „proletarų armijos didinimo baimė“ priveisė senbernių daugybę?

KAIZERIS IR HITLERIS

Buvęs Vokietijos kaizeris Vilhelmas II gyvena Olandijos pilyje Doorn. Hitleris kas mėnesis iš Vokietijos išdo siunčia po 20.000 markių kaizerio ir jo šeimos pragyvenimo reikalus.

Tai, kaip matome, ponams fašistinėje Vokietijoje pinigų užtenka; ten tik darbininkai verčiami badauti.

Idomu dar ir tai, kad Hitleris su Kaizeriu susirašinėja laiškais ir pirmasis kviečia senį Vilgelmą grįžt Vokietijon, siūlydamas kuriuos nors gražiausius palocius. Kaizeris dar prisibijo grįžti, nes nėra tikras, kaip ilgai Vokietijos liaudis nenuvers jo draugo Hitlerio. Bet kaizeris prisigerino Hitleriui, patardamas netikėti italams, nes jie vėl apgaus savo sąjungininką, kaip apgavo Didžiojo karo metu. Tada italai sulaužė savo sutartį su centralinėmis valstybėmis, t. y. su Turkija, Vokietija ir Austrovengrija, o susidėjo su alijantais, t. y. su Anglija, Prancūzija ir Rusija.

LIETUVOS AUTOMOBILIAI

Automobilių su sunkvežimiais (kamionais) ir motociklų jau yra visuose Lietuvos miestuose ir miesteliuose. Iš eilės eina Kaunas, Klaipėda, Panevėžys. Štai statistika, kurią paduoda USA žurnalas „The American Automobile“:

Alytus — 72 automobiliai ir 28 motociklai; Biržai — 42 ir 61; Kaunas — 1.905 ir 297; Kedainiai — 45 ir 34; Kretinga — 68 ir 55; Marijampolė — 55 ir 24; Mažeikiai — 40 ir 42; Panevėžys — 87 ir 67; Raseiniai — 94 ir 38; Rokiškis — 24 ir 55; Seinai — 18 ir 4; Šakiai — 15 ir 17; Šiauliai — 183 ir 145; Tauragė — 57 ir 51; Telšiai — 48 ir 30; Trakai — 25 ir 16; Ukmergė — 63 ir 36; Utena — 34 ir 38; Vilkaviškis — 49 ir 27; Zarasai — 28 ir 4. Klaipėdos krašte: Klaipėdoje — 351 ir 166; Pagėgiuose — 85 ir 71 ir Šilutėje — 70 ir 59.

K. VAIRAS - RAČKAUSKAS

„Vienybė“ praneša, kad rašytojas Karolis Vairas - Račkauskas tapo paskirtas anglų spaudos agentūros „British and Foreign News Service“ atstovu Lietuvai.

Kaip tos žinių agentūros atstovas, jis lankė Varšuvą.

KAUNO KAVINIŲ TARNAIČIŲ VARGAI

Vienos kavinės virtuvėje dirba apie 10 tarnaičių, kurioms kavinės savininkai per mėnesį temoką po 30 Lt. tuo tarpu tarnaitės per parą turi dirbti po 18 - 20 val. be jokio poilsio ir skundžiasi. Kavinėje padidėjo svečių skaičius, o tuo pačiu ir darbas virtuvėje dirbančių tarnaičių. Tarnaitės kavinės savininkų prašė padidinti kaliais litais atlyginimus. Kadangi savininkai su tarnaičių prašymais nesutiko, jos nustojo dirbusios. Tada savininkai pasamdė naujas tarnaites, kurios nepripratusios ir nesugebėjo pavelto darbo dirbti. Dabar kavinės savininkai vėl pradėjo tartis su senosiomis tarnaitėmis, kurias buvo atleide, dėl grįžimo darban.

Kitos kavinės virtuvėje tarnaitės savo darbo ir gyvenimo sąlygomis nusiskundė net oficialioms įstaigoms ir prašė kavinės savininkus paveikti, kad jie jų būklę stengtų pagerinti. Ypatingai virtuvės tarnaitės skundžiasi savo butu — kampu, kuris yra skirtas joms gyventi.

Viename Kauno viešbutyje dirbančių aštuonios tarnaitės yra apgyvendintos kambaryje namų apačioje. Kambarys yra visai nešildomas ir dėl to žiemos metu ant jo sienų atsiranda sniego. Tokiam „butui“ tarnaitės turi miegoti, tačiau ne visos gali iškęsti šaltį ir ne viena praleidžia nakties vonios kambaryje bei koridoriuose. Net sergančioms tarnaitėms neduodamos geresnės patalpos gulėti.

NUSIŽUDĘ P. PINIGIS

Naujų metų išvakarėse, kada didelė šiauličių minia Laisvės aikštėje džiaugsmingai laukė N. metų sutikimo, apie 11 val. pro šalį praužė greitosios pagalbos automobilis, o netrukus pasklido žinia, kad tragingai baigė gyvenimą šiauličiams gerai žinomas policijos vachmistras Petras Pinigis, 27 metų jaunuolis, dar tik prieš du mėnesius susikūres šeimos gyvenimą, pasibaigusį tragedija. Tą nelemtą vakarą P. Pinigis su žmona tarėsi eiti su tiktai Naujus metus šauili klube kartu su savo artimaisiais, atvykusiais iš provincijos. Jiedu nesutarę, pradėję ginčytis, priekais tauti ir... temperamentingas jaunuolis baigė gyvenimą revolverio šūviu į smilkinį. Nuvežtas į ligoninę, nelaimingasis dar pasikankino iki 4 val. ryto ir mirė. Chirurgai operaciją daryti neapsiėmė, nes būklė buvo aiškiai beviltiška.

Sausio 3 d. 9 val. ryto, lydint aukštiesiems vietos pareigūnams, policijos rikiuotei, šauliams ir šiaip visuomenės gausiam būriui, griežiant dūdų orkestrui, su priderama kiekvienam mirusiam pagarba, velionis buvo iškilmingai nulydėtas į laisvasias kapines ir čia palaidotas. Trumpą atsisveikinimo žodį pasakė P. Palukas, gyvenęs Argentinoje, dabar darbo inspektorius šiauliuose.

KONTRAKTAI —

PRASŲMAI —

VERTIMAI

rašomi

„Argentinės Lietuvių Balso“

Redakcijoje

INDEPENDENCIA 2706

Buenos Aires

U. T. 45 - Loria - 1018

Klausiant patarimo laišku, atsakymui reikalinga pridėti pašto markę už 30 centavų ir adresuot sekančiai:

ARGENTINOS LIETUVIŲ

BALSAS

CASILLA DE CORREO 303,

Buenos Aires

LIETUVOJE

„LITUANICA II“ BUVO PANAUDOTA MOKSLO STEBEJIMAMS

Neseniai su lėktuvu „Lituanica II“, su kuriuo Vaitkus perskrido Atlantą, buvo atlikti moksliniai stebėjimai. Buvo tyrinėta neseniai atrastų, tačiau didelę ateitį turinčių, kosminių spindulių intensyvumas įvairiame aukštyje. Tyrinėjimus atliko Vytauto Didžiojo universiteto matematikos gamtos fakulteto fizikos katedros vyr. asist. Dr. K. Baršauskas, vienintelis kosminių spindulių specialistas Lietuvoje. Šiame piniame darbe Dr. K. Baršauskui talkininkavo prof. Ign. Končius ir matematikos gamtos fakulteto diplomantas av. ltn. Andriušis, valdąs lėktuvą.

Šiandien kosminių spindulių tyrinėjimui buvo panaudota naujausia aparatūra — vadinamieji Geigerio skaitikliai. Į orą buvo pakilta 5 kartus. Tyrinėjimai daryti 600 m. 1.000 m, 2.000 m, 3.000 m, ir 5.000 m. aukštyje. Šie tyrinėjimai buvo pavojingi tuo, kad aparatūros veikimui reikėjo palaikyti 1.500 voltų įtampą. Iš tyrinėjimų paaiškėjo, jog kosminių spindulių intensyvumas kylant aukštyn ligi 600 m. sumažėja (ligi 40%), o už tos ribos pradeda augti ir 5.000 m. aukštyje padidėja net 200%. Dr. K. Baršauskas savo tyrinėjimų duomenis pranešė pasaulinio garso kosminių spindulių tyrinėtojų prof. Geigeriui Vokietijoje, kuris, palyginęs su savo bandymų duomenimis, gautais vartojant kitas aparatus, stebėjosi Dr. Baršausko tyrinėjimų rezultatų tikslumu.

Tokie kosminių spindulių tyrinėjimai su lėktuvu Lietuvoje yra pirmi.

PANAIKINS MOKESTI UŽ LAIKYMĄ KALĖJIME

Teisingumo ministeris Šilingas buvo išleides taisykles, kad už kalinimą reikia mokėti po 3 Lt. per parą.

Dabar Teisingumo ministerijoje rengiamas tų taisyklių pakeitimas.

Numatomas kompromisas, t. y., mokestį už kalinimą panaikinti tik dalinai, būtent, nubaus tieji privataus kaltinimo keliu turės mokėti už kalinimą; turėtų mokėti ir tie, kurie nubausi nedidelėmis bandomis, pav. ligi 6 mėn. kalėjimo. Be to, jeigu žmogus bus nubautas ir mažai bausia, bet neturtingas ir kalinimo išlaidų iš jo ieškojimas gali medžiagiškai labai pakenkti jo šeimai, tai ir tokio piliečio kalinimo išlaidų nebūsią ieškoma. Bet geriausia būtų visai tuos mokestius panaikinti.

KLAIPĖDOJE RUDMARŠKINIŲ KORPUSAS

Dr. Neumano įsakymu kreisleiteris Kwaukas pradėjęs organizuoti vadinamą Memeldeutsche Sicherheitsabteilung (Klaipėdos vokiečių saugumo skyrius). Pirmajam susirinkime, kuris šiomis dienomis įvyko, dalyvavo tos organizacijos branduolys — 300 narių. Nustatyta, kad į naują organizaciją bus priimami vyrai 18 - 50 metų. Tai turinti būti „kovos bendruomenė“, kurioje dalyvausią 20.000 vyrų. Tai būsią nacionalsocializmo dvasia persiėmęs korpusas, kuris ir vidujiniai ir išoriniai būtų surištas su smogikų būriais. Vyrai turėsią rudas uniformas su diržais ir ant pečių, alyviniai žalius paltus ir kepurės, lygiai kaip vilki ir Vokietijos SA smogikai. Į rudmarškinį korpusą jau surašinėjami vyrai visame Klaipėdos krašte.

GIRTŲ ODISEJA

Lapkr. 20 d. Būriškių kaime mirė Juozo Makavecko sūnus. Tėvas paprašė du kaimynus nuvažiuoti į Pivažiūnus pas kleboną parvežt kryžių, kamžą ir už 10 Lt. žvakių. Atlikę reikalus kaimynai užsuko restoraną sušilti ir ten, beminėdami velionį bei aptardami liūdą žmogaus likimą, prasėdėjo ligi sūtemų. Vaziuojant namo arklys pasuko iš kelio ir nuvežė girtutėlius kaimynus į raistą. Raiste arklys ėmė klimpti, vežimas užkliuvo ir nei ten, nei atgal. Negirtas arklys išsinerė iš pakinklų ir pabėgo, o girti kaimynėliai ramiai sau toliau miegojo: vienas purvyne, antras vežime.

Po kelių valandų vienas iš jų nuo šalčio nubudo ir be kepurės pasileido per balas pirmo žiburo link ieškot pagalbos. Pataikė į Makavecko sodybą, kur buvo šermenys. Žmonės pamatę visą purviną kaimyną išsiskubino ieškot antrojo. Keliasdešimt vyrų apukę visą raistą surado vežimą, bet antrojo kaimyno ten nerado. Tik vėliau pasisekė jį surasti miške beblūdiant, nes atbudęs ir neradęs nei arklio, nei nelaimės draugo, nuėjo savais keliais. Arklys atsirado kitą dieną, o traukiant vežimą iš dumblo rado ir purvyne sumintus vežtus daiktus.

DIR. RUKUIŽA FANIEROS FABRIKO PIRMININKAS

Žemės ūkio ministras Skaigiris pasitraukė iš Klaipėdos fanieros fabriko Bisdon ir Loon priežiūros tarybos pirmininko vietos. Nauju pirmininku išrinktas miškų dep-to dir. Rukuiža.

Korespondentai prašomi priduot juo daugiau žinių iš vietos lietuvių gyvenimo.

VELYKOS

bus švenčiamos jau pradžioje ateinančio Balandžio mėnesio.

TAM STOS DOVANA BUS BRANGINAMA

jūsų namiškių ir dabartinės Europos sąlygose jūsų pagalba yra labiau reikalinga negu kada nors.

YPATINGAI PALANKIAS SĄLYGAS

ir geriausių pinigų kursą turime šioms velykinėms perlaidoms. Skubėk Tamstą pasinaudoti šią progą pagelbėti savo namiškiams per

LIETUVIŲ SKYRIŲ

Banco Holandes Unido

Buenos Aires Skyrius

Centralinė įstaiga: Agencija: Bme. Mitre 234 Corrientes 1900

Darbo valandos: Nuo 10 iki 15 val. — šeštadieniais nuo 9 iki 11 val.

ISPANIJOS SIDABRINIS PRAGARAS

SPECIALIAI „ARGENTINOS LIETUVIŲ BALSUI“

Kiekvienas pramonės kraštas turi savo pragarą, kur žmonės, pelnydami sau duonos kąsnį po truputį, daug greitesniu tempu, negu kiti, žudo sveikatą, gyvybę.

Ispanijos pragaras yra veik pačiame krašto viduryje, kur tiek daug buvo respublikonų su sukilėliais kovota — ALMADEN mieste. Ekstremadūros provincijoje.

Pats miestelio vardas maurų kilmės, kas reiškia — „kasykla“. Nes jau senovėje šioje vietoje buvo kasamas „gyvsidabris“, kurio produkcija technikai tobulėjant didėjo, iki prieš karą pasiekė nepaprastą aukštį, būtent: Almaden kasyklos teikė trečdalį o kai kuriais metais dargi pusę viso pasaulio gyvsidabrio produkcijos kiekio.

Gyvas sidabras jau seniai žinomas, dar 300 metų prieš Kristų graikai žinojo ir vartojo gyvsidabrį, gi senovės Romos moters daug papuošalų turėjo, kurie buvo pagaminti iš gyvsidabrio ir kitų metalų mišinio. Gi Viduramžiais, taip garsiais įvairiais stebuklais, gyvsidabris virto vos ne gyvenimo elektryku, nes jį vartojo įvairių ligų gydymui, jis buvo vienas žymiausių elementų alchimikams dirbtino aukso pagaminimui.

Šiandien gyvsidabris smarkiai vartojamas daugelyje pramonės šakų ir ne mažą rolę vaidina karo pramonėje, kas ir vertė daug kartų Franką puliti šiame fronte, kad tas kasyklas užimtų ir galėtų užmokėti jomis savo skolininkams ir draugams. Bet visos jo pastangos iki šiol nuėjo veltui (Straipsnis rašytas tuojau po Katalunijos užėmimo. Autorius.)

Pats Almaden miestelis nedidelis, viso tūri tik dešimt tūkstančių gyventojų iš kurių trys tūkstančiai dirba minėtose dirbtuvėse bei pačiose kasyklose.

Kadaise šiose kasyklose dirbo tik kaliniai nuteisti amžinam kalėjimui ir visi, kuriems buvo dovanota mirties bausmė, kuri tokiu būdu būdavo prailginta keliems metams, nes kaliniai išdirbė šiose kasyklose du - tris metus visvien mirdavo.

Bet šio produkto nepaprastas reikalavimas pasaulio rinkoje privertė valdžią pakeisti kalinių darbą samdomų darb. darbu.

Iki pat revoliucijos 1936 m. jame dar tebestovėjo kalėjimo mūrai, kurių kieme buvo duobė arba tunelis, kuriuo kaliniai, vėliau darbininkai įeidavo į šias kasyklas dirbti.

Nedirbo šiose kasyklose žmonės, kurie galėjo bent pusbadžiu gyventi, nes kiekvienas žinojo kas jį laukia atėjus į šias kasyklas: dantų netekimas, greitas pražilimas, oda virsta geltonu šydu ir po dviejų trijų metų darbo — mirtis.

Gyvsidabris nepaprastai skverbiasi žmogaus kūnui ne tik per kvėpavimo organus, bet ir per odą, visas gleives ir jį nuodija nepaprastu tempu. Darbininkai užsirišdavo burną skarelėmis, neišgirdavai kasykloje žodžio, nes kiekvienas bijojo išsižiūti, kad didesnį nuodų kiekį neįfilitruotų į save ir žiūrint į šiuos darbininkus, tylius, pageltusius, sulinkusius, bei laiko pasenusius, nenoromis prisimindavai Dantės „Pragarą“, kur sielos žodžio neištaramos kenčia nepaprastas kančias už savo nuodėmes — sako žmonės, kurie matė ir lankė tas kasyklas. Bet šių žmonių didžiausia nuodėmė buvo — vidu-

riai, badas, kuris juos vertė eiti į šį pragarą. sidabrinį pragarą, kaip ispanų darbininkai vadina vo.

Nuolatiniai sukilimai, streikai ir žiaurūs malšinimai įrašyti šių kasyklų istorijoje. Dargi vadina mos buržuazinės respublikos laikais (1870) pakarta šiose kasyklose dešimt darbininkų. Reikia pasakyti, jog šiais laikais ir buvo pasiūčiausias laikas, nes respublika netekus pajamų ir užtraukus paskolą pas Anglijos Rotšildus, jiems perdavė kasyklas ir tie norėdami daugiausia pasinaudoti vertė darbininkus dirbti viršvalandės ir visiškai nesirūpino pačių darbininkų padėtimi. Įvyko sukilimas, jis buvo ispanų numalšintas ir dešimt darbininkų pakorė pirmoji Ispanijos respublika (ne dabartinė).

Kuomet po rinkimų ir Alfonso - karaliaus pabėgimo valdžia po ilgų kovų pakliuvo taip vadinamo liaudies fronto rankosna, valdžia turėjo nemažą rūpestį, nes palikti darbininkus tokiose sąlygose dirbti kaip dirbo — negalima, reikia reformuoti ir beprojektuojant — prasidėjo pilietinis karas, kuris reikalavo kaip kartą šios pramonės pagyvinimo.

Bet nežiūrint visų nepatogumų, darbo sąlygos šiose kasyklose žymiai pagerėjo, nes visų pirma iš darbininkų akių pražuvo niūrus kalėjimo mūrai, kurie dargi išlipus iš kasyklų kiekvieną kartą priminė į juos pažvelgus — sidabrinį pragarą, mažą to, gražūs darbininkų namai, kuriuose buvo daug šviesos ir oro išaugo toje vietoje.

Pačiose kasyklose buvo nustatytos trumpos darbo valandos ir darbininkas galėjo dirbti tik dvi valandas, po kurių įeidavo oran pasilsui, be to, kas valandą buvo nuleidžiama darbininkams stiklas pieno darbo metu.

Šios ir panašios priemonės darbininkų mirtinumą Almaden kasyklose žymiai sumažino ir nežiūrint pilietinio karo ir nepaprastų šios medžiagos reikalavimų, nes gyvsidabrio reikėjo ne tik savai karo pramonei, bet ir išgabenimui užsienin, kad tuo padidinti eksportą, kuris buvo smarkiai puolęs, darbininkų padėtis buvo daugiau negu pakenčiama, be to, atmenant, jog šių kasyklų darbininkai gaudavo kasmet apmokamas dviejų mėnesių atostogas, kurias praleisdavo ekstra jiems įsteigtose sanatorijose bei vasarnamiuose, kur jie būdavo ypatingai prižiūrimi.

Greitu laiku šios kasyklos vėl darbininkų istorijoje vaidins liūdną pragarą, nes jei Frankas laimės pilietinį karą, kuo šiaandien jau abejoti netenka, kuomet ir taip vadinami demokratiskuba susitaikinti su išgama Franku, šios kasyklos bus daugelio išlikusių gyvų revoliucionierių kapais, nes Frankas į šias kasyklas grūs visus tuos dirbti kalinius ir darbo stovyklų narius, kurie jam gali pakenkti ateityje.

Ir šiose kasyklose jie mirs po truputį, kasdien nuodydami savo kūną ir gamindami gyvsidabrį diktatoriams, kuri anie pavartos karo pramonėje ir tuo pat prieš darbo klasę frontuose būsimame kare ar gatvių kovose malšindami tuos, kurie jau ne norės pasilikti ilgiau vergais.

Sidabrinis pragaras žiojasi laukdamas savo naujų aukų... M. Šarūnas.

AŠ NORIU MOTERIS MATYTI

GRETA SU VYRAIS

(Spaudoj ir veikime)

Esu persikėlusį į Buenos Aires iš tolimesnio miesto. Mane žavi, kuomet matau sesutes lietuves kultūrinėje, meno, spaudos ir visuomeninėje srity darbuojančias drauge su vyrais.

Aš pagerbiu tas lietuvaites, kurios buvo pasipuošusios tautiškai — liaudiškais kostiumais laike Vasario šešioliktos minėjimo „Jose Verdi“ teatre. Visos mano draugės gerėjosi ir dabar tebesidžiaugiamės įspūdžiais. Juk mes lietuvės moterys nemažiau už vyrus prisidėjome prie lietuviybės išsaugojimo samanotų bakazių pastogėse! Nors bravo, kad tinkamą „Spalių devintosios“ veiklą pastatėte!

Tik labai gaila, kad minėjime tuli vyrai po kelis kartus kalbėjo, o moteriai nė vienai nesuteikė progos žodį tarti. Lai kitą kartą taip nebūna programą tvarkant!

Nuolat skaitydama „A. L. Balso“ aš vis tēminu, ar daug lietuvių jame pasirodys? Kiekviena numeryje randu mūsų sesučių pavardžių, kurios gręta su vyrais prenumeruojasi mūsų mylimą laikraštį sau ir saviškiams Lietuvon. Tai yra gražus prisidėjimas prie kultūrinio ir pažangiosios spaudos darbo tautos!

Neminėsiu aš bendradarbių pavardžių, bet tik noriu pasididžiuoti, kad „Argentinos Lietuvių Balso“ skiltyse kas kart vis daugiau bendradarbių pasireiškia. Netik čia vietoje „A. L. Balso“ skaitytojai ir skaitytojos gali pasididžiuoti E. Vilčinskaitės - Ryselienės plunksna, Maria Nakaitė taipgi nuolat pasirodo, bet net iš Urugvajaus, Kordobos ir kitų vietų moterys bendradarbiauja „A. L. Balse“. Net iš tolimos Patagonijos žavėtinus straipsnius ir švelnią poeziją rašo Vera Švenčionienė - Šešupė, o ir viename laiške, kuriame skaitytojai reiškia „A. L. Balsui“ padėką už literatūrą iš Brazilijos, tarpe pulko vyrų, pasirašiusi Bruna Dzedulionytė. Čia neišvardinsiu tik moksleivių ir pedagogų, kurios rašo iš Brazilijos Frigorifico Anglo ar Chicagos. Tik noriu, kad juo daugiau mūsų sesučių darbininkų, geriau už mane valdančių plunksnas, su visa energija bendradarbiautų „A. L. Balse“ ir supažindintų su juom visas Argentinos lietuvaites, jei kuri dar jo neprenumeruoja.

Jį skaitant suartėsime su lietuviiais, jausime gyvenimo džiaugsmą ir svajojamoji laimė bus lengviau pasiekama. Sesutės, nesitolinkite nuo lietuvių, tat daug tragedijų gyvenime!

Brigyta B.

NORINTIEMS GALVOTI YRA PROGA LAIMĖTI

Vienas geras mūsų laikraščio draugas patarė paskelbti tokį konkursą: Kas atspės kokis numeris jo automobilio, jis tam apmokės „A. L. Balso“ prenumeratą vienam mėnesiui. Spėjikai turi būt dar neprenumeruojanti „A. L. Balso“ žmonės. Gali atspėti ir tūkstantis, mūsų draugas apsiima visiems atspėjusiems ir raštu iki kovo 25, 1939 prisiuntusiems teisingą atsakymą išrašyti „A. L. Balso“ mėnesiui laiko.

Savo automobilio numerį jis pats pasako, tik parašykite jį ir prisiųskite „A. L. Balso“ adresu. Štai numeris:

Susideda iš penkių cifrų ir nė viena nėra lygi kitai. Taip pat nėra nulis. Pirmą sudėta su antra lygi trečiai. Keturi kartus pirmą — lygi ketvirtai. Ketvirta mažiau antrą — lygi penktai. Du kartu trečia sudėta su antra — lygi penktai. Du kartu antra — lygi pirmai.

Kokis tas numeris, iš šio uždavinio jau galima išskaičiuoti. Atsakymas bus paskelbtas paskutiniame šio kovo mėnesio A. L. Balse.

Pirkimas knygų ir prenumeravimas laikraščių nesubankrutavo nė vieną Argentinos lietuvį.

GENIOL
ES MEJOR Y ES ARGENTINO

ATVIRAS LAIŠKAS

Gerbiamoji „A. L. Balso“ Redakcija, malonėkite patalpinti kas seka:

„Naujosios Bangos“ 3 (173) Nr. iš 22. I. 1939 m. tilpo E. Deržinsko raštas nukreiptas prieš Urugvajaus Lietuvių Kultūros Draugiją, į kurį atsakysime papunkčiui:

1) Minėtas asmuo rašo, kad „D-jos Valdybos patiekta dienotvarkė buvo gana ilga, bet apie draugijos organą dienotvarkėje punkto nebuvo. Vadinasi, spauda kultūrinės organizacijos vadovybei mažai terūpėjo“.

Turime pasakyti, jog čia prasiilenkta su tiesa. Susirinkime buvo gana plačiai svarstyta D-jos organo klausimas, kuris sukėlė nemažus ginčus, nes didžiama narių yra nepatenkinti esamąja „Naujosios Bangos“ politika, vedančia prie kompromisų su dabartinės Lietuvos valdžios propagandistais. Kadangi ligi šiol D-jos organu buvo „N. Banga“ ir D-ja nenorėdama nuolat kaitalioji savo organo nutarė šį klausimą atidėti iki artimiausio Socialistų Partijos Lietuvių Skyriaus susirinkimo, kuris faktinai turėtų būti atsakingas už „Naujosios Bangos“ turinį, gi šiuo metu, kaip žinome, šeiminkauja atsakomasis redaktorius su šeimynėle, neprisileisdamas ne fikta D-jos rinktų prie redakcinės komisijos atstovų, bet visiškai nesiskaitydamas ir su Socialistų Partijos Lietuvių skyriaus dauguma.

2) Kas del pereito susirinkimo protokolo šališkumo, tenka pastebėti, kad jis yra priimtas daugumos narių ir šališku gali atrodyti tik tai, kuris turi tikslą griauti šią organizaciją.

3) D-jos knygynas ištikrųjų yra nesąžiningų žmonių nuskriaustas, nes dar prieš keturis metus A. Plavičius būdamas D-jos knygyninko padėjėju užgrobė per šimtą knygų. Panašiai pasielgė ir P. Krigeris (Plavičiaus švogėris) „N. Bangos“ redaktorius. „Naujoji Banga“ buvo D-jos organu, tuo būdu, jos redaktorių pasitikint buvo išduota keliolika knygų, kurios ligi šiol dar negrąžintos, nors P. Krigeris buvo davęs pasižadėjimą pas jį ir Plavičių esamas D-jos knygas sugrąžinti. Per metinį D-jos susirinkimą,

šį klausimą palietus, P. Krigeris sugrąžinti knygas kategoriškai atsisakė, „motyvuodamas“ tuo, kad jam nepatinka D-jos kečiai, vadinasi, pagal P. Krigerio „moralę“ galima iš draugo pasiskolinti pinigų, bet atėjus terminui skolą gražinti, galima jam pasakyti: „man, drauguži, nepatinka tavo veidas, todėl pinigų nebegausi“...

4) Renkant D-jos valdybą šiemetams susirinkime dalyvavo penkiolika narių, iš kurių nebuvo: P. Krigeris, („N. Bangos“ redaktorius), Krigerienė, (redaktoriaus žmona), E. Deržinskas, (redaktoriaus pusbrolis) ir šios traicės suagituotas drg. Valaika, kuris, tarp kitko, dar prieš balsavimus pareiškė iš D-jos pasitraukias, nes jam kliūnanti jo tarnyba. Vadinasi, nebuvo keturi, bet ne šeši, kai per akis bando meluoti E. Deržinskas. Jokių pareigūnų D-ja neskyrė ir nemano skirti.

5) Tiesa, kad ši draugija per dešimt ištisų savo egzistavimo metų, veikė kontakte su Urugvajaus lietuvių socialistų skyriumi ir yra įdėjus į „Naujosios Bangos“ leidimą per 500 pežų; savo laiku turėjusi 74 narius, bet P. Krigeriui su savo sėbrais susirinkimuose triukšmauti pradėjus ir įžeidinėti narius, D-ja neteko 60 narių ir buvo likusi veik tuščiu išdu. Tad, jei likusieji nariai nepanoro būti vieno P. Krigerio diriguojami ir gelbėti jo jau nebeišgelbstimą „prestyžą“ — būkštauti del D-jos kelių nėra pagrindo ir bereikalo E. Deržinskas stengiasi D-jai užtepti hitlerišką svastiką — ji neprilips.

Dėkodami gerb. Redakcijai už suteiktą vietą, reiškiamė pagarbos, o gerb. visuomenei norime pranešti, kad ateityje į „N. Bangos“ užmetimus neatsakinėsime, nes D-jos tikslas — rimtas, kultūrinis darbas, o ne pavienių asmenų ambicijų vaikymasis.

Urugvajaus Lietuvių Kultūros Draugijos Valdyba: J. Jazauskas, pirmininkas; P. Sejūnas — išdininkas; B. Steponis — sekretorius ir nariai: V. Latvėnas, P. Korkūzas, R. Lideikis, J. Lazdauskas, Ig. Aleksiejūnas, Kačiūsis, Pr. Astrauskas, A. Bružas ir J. Babilius.

Montevideo, sausio 24 d. 1939.

VYRIŠKŲ IR MOTERIŠKŲ RŪBŲ KIRPIMO AKADEMIJA

Kiekvienas siuvėjas gali būt kirpėju

Sulyg naujai išrastos mano sistemos išmokinu rūbų kirpimo korespondencijos pagalba — susirašinėjimu, pavyzdžių ir instrukcijų atsiuntimu. Kas nori su mano išrastu metodu susipažinti, prašau parašyti man šiuo adresu:

S. Antonio Mikeliūnas, Casilla de Correo 273, Montevideo, R. O. U.

CAMPEONES

EN SU CATEGORIA

NUTRE Y VIGORIZA

AFRICANA DOBLE
CERVEZA NEGRA ESPECIAL

PEINADOS „ENRIQUE“

Šioje lietuvių savininko lietuvių kirpykloje savo plaukus garbanuoja ir puošia visos lietuviškos, kadangi darbas atliekamas moderniškiausiomis mašinomis prityrusių specialistų gražiai, naujoviškai ir ekonomiškai. Kuri lietuviškas dar nėra Peinados „Enrique“ klientė būtinai pabandykite, o esame užtikrinti, kad ir savo draugėms šį adresą nurodysite:

DOMINGUEZ 524

PINEYRO

MESKIME ELGETAVĘ

AUKOS LIGONIŲ GYDYMUI IR NUMIRĖLIŲ LAIDOJIMUI

Gal ne vienam šis mano pasakymas pasirodys truputį keistokas, bet ištikrųjų tai yra grynai tiesa.

Kam rūpi lietuvių gyvenimas ir tėvynės meilė, nė vienas lietuvis nėra atsiskyręs: jis lanko parenkimus ir priklauso bent vienai kuriai draugijai. Besikaitydamas laikraščius dažnai ir beveik kiekviename čia Argentinos lietuvių laikraštyje matyti ištisi straipsniai užpildyti žinutėmis apie aukų rinkimą **palaidojimui** tokiame tai tokiame tautiečiui ar tautiete. Labai gražus dalykas, kad pasirodo mūsų tautiečių duosnumas nelaimės atsitikimui, se, bet kartu ir labai blogas įpraitimas be kurio galima apsieiti. Ne vienam, kuris rinko aukas dėl šio reikalo teko išgirsti žodis, paraudonoti ir nieko nepešus traukti pas kitus lietuvius laimės ieškoti. Per ištisus metus surenkama begaliniai didelės sumos pinigų dėl sušelpimo mirusių šeimų. Dažnai šios aukos nuėina ir visai bereikalingiems reikalams, kaip tai mirusių šeimoms narių pasipuošimui ir t. t. Kad išvengus šio visko, kaip jau pažymėjau, kad galimas daiktas apsieiti ir be elgetavimo, reikalinga nieko nelaukus stoti į savišalpinės draugijas. Čia kiekvienas narys užsimokėjęs nustatytą mokestį gauna tam tikrą sumą pinigų sergant, kaip tai Susivienijimas Lietuvių Argentinoje Savišalpinė draugija už tuos kelesdešimt centavų mėnesiui, susirgus nariui išmoka po vieną pežą į dieną per tris mėnesius, o per kitus, tris po pusę pezo. Jei yra reikalo, tai galima tikėtis, kad bus ir dar daugiau pašalpos išmokama, kaip atrodys nario gyvenimo stovis. Jei narys sumokės į metus pomirtinę kason 3 pezus, tai jį gali būti tikras, kad mirus jam yra paskirta 150 pežų jo palaidojimui ir be to, kiekvienas draugijos narys turi pilną teisę naudotis nemokamai draugijos daktaru.

Kaip jau matome, galima apsieiti be aukų rinkimo ir laiko gaišimo, tikrai reikalinga geros valios. Jei mes būsim prisidėję prie Susivienijimo, tai netik kad mes susisėpsime patys, bet ir sušėpsime savo tikrąjį brolių, kitą narį.

Dabartiniu laiku Argentinoje

gyvena apie 35.000 lietuvių. Jei mes visi suprastume reikalą ir labiau vienas kitą atjaustume, tai prisidėję visi prie Susivienijimo, užtikrinu, apsirūpintume savišalpos reikale ir galėtume turėti savo senelių prieglaudą ir našlaičiams padėtume. Nereikėtų mums prašyti, kad svetimtaučių prieglaudose jie skurstų. Šiais metais, kada Susivienijimas auga narių skaičiumi, ir tu broli — sesute neatsilik neprisidėjęs; tuo paremsi savo tautiečių kilnią šeimą ir apsirūpinsi savo ateitimi. Visi į Susivienijimą Lietuvių Argentinoje!

Genrikas Šimkūnas

Centro Valdybos Pirmininkas.

Redakcijos pastaba: Lygiai tokias mintis, kaip S. L. Arg. pirmininko, „A. L. Balse“ 1937 metais savo straipsnyje buvo išreiškęs Lietuvių Centro ir D-jos „Lie tuva“ veikėjas St. Džiugis. Sutikdami, kad būtų geriau, jei mūsų organizacijos gydytų ligonius, laidotų mirusius, šelpytų našles ir našlaičius. Jau ne kartą „A. L. Balse“ reikėdavo minti, kad spiesdamiesi organizacijos našle mūsų žmonės to gali pasiekti.

Bet yra daug priežasčių, kurios, kaip matome, mūsų organizacijų vadovybėms nesiduoda ūmai nugalėti. Ir dėl to reikia galvą nulenkti prieš tuos lietuvių darbininkus, kurie savo sunkiai uždirbtais pezais jautriai atsiliepią į opiausius mūsų kolonijos reikalus. Jeigu pavartytume „A. L. Balso“ skiltis, tat įsitikinsime, kad per porą metų vien Buenos Aires lietuviai savo brolių gydymui ir palaidojimui suaukojo daugiau, negu čia veikiančių pašalpiųjų organizacijų visas turtas siekia. Pastebėtina, kad ALOS Taryboje ir kitomis progomis S. L. Arg. pirmininkas tą faktą konstatavo, pažymėdamas, kad patiems susivienijimiečiams teko sudaryti kelis aukų rinkimo komitetus organizacijai nepriklausančių savo tautiečių aprūpinimui. Taigi, negalima „mesti elgetavus“, kol organizacijos visiškai neskaitlingos nariais ir silpnos materialiai, o tuo tarpu desėtkai badaujančių našlaičių verkia ir nuolatos tragiškai žuvusius brolius tenka mūsų jautriausiai visuomenei palaidoti. Tik ačiu tam „elgetavimui“ šiandien žinome kur lietuvių kapai — „A. L. Balso“ Redakcija.

IR ŠIS - IR TAS

NEKALTAI PAKARTAS

1919 m. vieną žiemos vakarą anglų kareivis, kuris buvo truputį įgėręs ir norėdamas nuo praeivių pasislėpti įlipo į medį, pamatė netyčiomis Lugleno apšviestame name šurpulingą vaizdą. Jaunas vyras stengėsi kruvina žmogų pakelti nuo grindų ir paslėpti, o sena moteris stovėjo nuošaliai ir ramiai žiūrėjo. Kareivio parodymų užteko policijai ir ji rytą pradėjo tyrinėjimą. Paaiškėjo, kad vakare buvo užmuštas tėvas Luglenas. Atrodė, kad nėra jokios abejonės, jog tai padarė jo sūnus Karolis Luglenas. Jisai ir jo motina buvo tuoj areštuoti, bet motiną greit paleido. Sūnus nedavė jokių parodymų, o tik tai visą laiką tvirtino: „Aš esu nekaltas!“ Karolis gavo mirties bausmę. Per paskutinį pasimatymą su motina jisai pasakė: „Tegul Dievas tau atleidžia!“ 19 metų jaunuolis buvo pakartas. Tik tai dabar, po 19 metų, paaiškėjo, kad tie jo žodžiai reiškė ir kad Karolis buvo visai be reikalo pakartas. Dabar mirė jo motina ir mirties patalė prisipažino, jog ji nužudžiusi savo vyrą, nes jisai parėjęs visai girtas, būdaves nuolat girtas, tai išvesta iš kantrybės kirviu ji nužudžiusi. Tuojau po to parėjęs sūnus. Sūnus, nenorėdamas skandalo, sutiko tylėti ir tylėjo net karjamas. Jisai išgelbėjo motiną, bet visi stebisi, kad motina tokią auką priėmė.

9.000.000 FILATELISTŲ

Pašto ženklai visuose pasaulio kampuose turi galybę mėgėjų rinkėjų. Vien Amerikos Jungtinės Valstybės yra 2.400.000 filatelistų. Kanadoje priskaitoma 1.300.000, Anglijoje 1.100.000, Vokietijoje 904.000, Prancūzijoje 650.000, Sovietų Rusijoje 980.000, Skandinavijos kraštuose 309.000, Balkanų kraštuose — 210.000, Japonijoje 140.000, Likusioje Azijoje — 30.000, Afrikoje ir Australijoje apie 80.000 ir kt.

Paminėti skaičiai liečia tik tuos pašto ženklų rinkėjus, kurie turi didesnes jų kolekcijas. O kiek yra mokyklose moksleivių, kurie irgi renka šiuos prasmingus popieriukus... Filatelistų skaičius vis auga.

L. A. — Lietuva nuo pirmųjų pašto ženklų išleidimo (27 - 12 - 18) iki 1 - 1 - 39 išleido 424 rūšių pašto ženklų, jų tarpe yra 91 rūšies ženklas skirtas apmokėjimui oro paštu gabenamai korespondencijai.

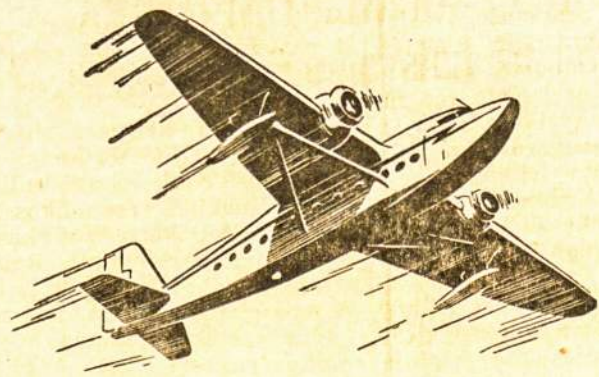
ATATURKAS IR LIETUVIAI

Lapkričio 10, 1938 mirusis didis Turkijos reformuotojas Ataturkas buvo plačiai susipažinęs su lietuvių tautos istorija. Be to, jis palaikė susirašinėjimą su Lietuvos laikraštininkais ir rašytojais, suminėjusiais Turkiją savo raštuose. „Lietuvos Aidas“ 11 - XI - 38 rašo, kad vienam Lietuvos laikraštininkui Ataturkas laišku dėkojo už iš jo gautą lietuviško gintaro gabalėlį, kuriame buvo gamtos procesu „balzamuotas“ vabzdys.

Pastebėtina, kad pirmasis Lietuvos Pasiuntinybės Pietų Amerikai sekretorius p. Bronius Blavesčiūnas labai gerai asmeniškai pasipažinojo su pernai mirusiu Turkijos prezidentu. P. B. Blavesčiūnas ir dabar turi vieną egzempliorių garbės kvietimo į vakarą, rengtą Konstantinopolį, lietuvių tremtinių naudai. To vakaro globėju buvo garsusis Ataturkas.

NEMOKAMAS DARBO BIURAS

Jau visa metų eilė veikia prie „Argentinos Lietuvių Balso“. Jokio atlyginimo neimame nei iš samdytojų, nei iš ieškančiųjų darbo bei tarnybos. Tūkstančiai lietuvių yra gavę gerus darbus ir tarnybas per „Argentinos Lietuvių Balso“ nemokamą darbo biurą. Atidaryta nuo 8 val. ryto iki 8 val. vakaro kasdien. Darbo ieškantieji „A. L. Balso“ telefonu ir patalpomis naudojasi nemokamai: Independencia 2706, U. T. 45 - Loria - 1018.

VELYKŲ ŠVENTĖMS

PINIGAI PASIŪSTI ORO PAŠTU

IŠMOKAMI TRUMPŲ LAIKŲ

Jeigu Tamsta galvoji pasiūsti piniginę dovaną Velykų šventėms, kad Tamstos namiškiai gautų pinigų negaištant, pasinaudok mūsų perlaidų sistema „Oro Paštu“. Pinigai bus išmokėti trumpu laiku, o Tamstai pasiūsimė į namus jų gavėjo pasirašytą pakvitavimą. Apsilankyk šiandien pat i mūsų

LIETUVIŲ SKYRIŲ

kur Tamstai mandagiai ir greit patarnaus mūsų tarnautojai lietuviai.

Pinigų gavimas užtrunka

Paprastu Paštu, maždaug, 25 dienas

Oro Paštu, maždaug, 12 dienų

Expresu, maždaug, 6 dienas.

Mūsų perlaidų sistema yra skubi, saugi ir patogi.

Naudokis ja visuomet.

THE FIRST NATIONAL BANK OF BOSTON

FLORIDA 99 — BME. MITRE 562

Alsina 999 — Pueyrredon 175

Av. Gral. Mitre 301 (Avellaneda) Córdoba 1223 (Rosario)

PASITIKĖJIMAS - MANDAGUMAS - SAUGUMAS - GREITUMAS

ULTRA MODERNISKA DUONOS KEPYKLA

Kepama ir pristatoma į namus geriausios rūšies duona

Felipe Vaitkevičius

DARWIN 1143-45 U. T. 54 - 4109. — BUENOS AIRES

VIENTĖLIS JURIDINIS BIURAS

Adv. Dr. J. Prieto, Notaras M. Vainberg, administr. J. Podres vadovaujamas diplomuotų teisininkų atlieka: Visus teismų reikalus Argentinos, Lietuvos, Lenkijos ir kitų žalių teismuose. Sutvarko prekybinius, civilinius ir kitus reikalus. Padeda susižeidus darbe.

Rašome prašymus, darome visokius dokumentus, vertimus, kontraktus ispanų ir kitose kalbose. Išieškome palikimus, darome testamentus. Turime korespondentus ir igaliojinius Vilniaus krašte ir kitose Europos dalyse. Juridiniai patarimai atsilankius asmeniškai teikiami visiškai veltui, patarimai laiškais suteikiami po to, kuomet klausėjas įteikia 5 pezus korespondentui.

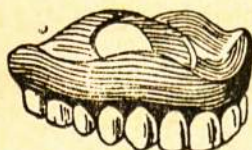
c. L A V A L L E 1605, entre piso, — Buenos Aires

Adresuokite: ESTUDIO JURIDICO "ESLAVO"

Darbo valandos: nuo 9 iki 12 ir nuo 15 iki 19 val.

SKUBUMAS GRAITUMAS UŽTIKRINIMAS SAUGUMAS

DR. JOSE OVIDIO FRESE

Dentisterijos Viršininkas Vaikų Patronato Ligoninėje ir Buenos Aires Provincijos Mokyklų Direktorijos Dentistas

ESMERALDA 614 — BUENOS AIRES

U. T. 35 — Libertad — 3799

Darbas garantuojamas. Kainos prieinamos. Priėmimo valandos: nuo 14 iki 19. Šeštadieniais nuo 9 iki 12.

Dra. Adela Schuster de Itzcovich

CHIRURGĖ DANTISTĖ

Blombavimas porcelana, auksu ir platinu. Sudėjimas dantų pigiomis kainomis. Silpnų dantų gydymo ir sustiprinimo specialybė. 30 metų profesionalės praktikos.

CORRIENTES 2791, 1-er piso, dep. I. U. T. 47 - Cuyo - 2494

VEDYBOS IR JŲ HIGIJENA

knyga, kurią turi paskaityti kiekvienas žmogus. Paruošė gydytoja M. M. Volka, lietuvių kalbon išvertė D. Brazilius.

Yra šie skyriai: Įžanga, Ar reikalingos vedybos, Vienpatystės pavyzdžiai, Kaip dabartinė kultūra veikia žmogų, Vaikų auklėjimas, Jaunikaičių auklėjimas, Prostitucija, Žmonos išsirikimas, Susižiedavimas, Vedybinio gyvenimo higiena, Dirbtinis nevaisingumas, Bevaikės vedybos, Persiskyrimas, Praeinamas amžius, Išvados, Pabaiga ir Vertėjo žodis.

Gaunama „A. L. Balse“, arba prisiuntus vieną pežą išsiunčiama paštu. Laiškus su pinigais adresuokite: A. L. Balsas, Casilla de Correo 303, Buenos Aires.

NUO ALTORIAUS Į SOCIALISTINĮ DARBĄ 5.000 Rublių už Laisvamanio Galvą

Kun. kovotojas — Vladislavas Dembskis

Lapkričio 12 dieną sukako lygiai 25 metai kai mirė kun. Vl. Dembskis, 1863 m. sukilimo aktyvus dalyvis ir partizanų vadas, Amerikos lietuvių laisvamanų veikėjas ir rašytojas. Tad sukaktuvių proga nors trumpai čia pažvelgsime jo audringą gyvenimą ir nuveiktus darbus.

Vl. D. gimė 1831 m. Šiauliuose, Pašaušio v., Lepšių vsd. (dabar Lepšių nebėra), siauriant Lietuvoje pirmam lenkmečiui. Jo tėvas Jurgis ir motina Lymanų Ona buvo bajorai. Tėvas buvo beraštis, o motina moko maldaknygę paskaityti. Pažėjęs, nuvyko pas savo dėdę kun. Lymaną, Ariogalos vikarą, kur mokėsi lotyniškai, lenkiškai ir rusiškai. 1850—1853 Vladas jau Raseinių progimnazijoje. Šios progimnazijos mokytojai savo žiaurumu ir netaktais padarė Vladiui labai blogą įspūdį. Čia jis išmoko nekęsti rusų. 1853 m. persikėlė į Šiaulių gimnaziją. Vladas buvo labai gerokai pažėjęs ir viską pradėjo geriau suprasti. Atostogas praleisdavo pas savo dėdę kun. Lymaną ir pas savo tėvą Lepšiuose. Atostogų metu tekdavo prisijūti, kaip Beržėnų dv. (Šiaulių aps., Šaukėnų v.) savininkas grovas Čapskis nemielaširdingai plakdavo lietuvių valstiečius. Jo gimtosios apylinkės vienas dvarininkas užpuolęs lietuvių merginą. Mergina priešinosi, už tai su gyvulėjęs dvarininkas išlaužė jai koją ir savo pasiekė. Šis nuotykis ir nuolatiniai valstiečių plakimai jaunam Vladiui padarė be galo baurų įspūdį: iki mirties jis negalėjo to užmiršti.

Is sakyklos perskaitė sukilėlių manifestą ir išbėgo į miškus.

Baigęs gimnaziją, 1857 m. įstojo į Varnių kunigų seminariją, kurią baigęs D. buvo paskirtas į Varnių bažnyčios komendoriaus vietą. Bet greit susikivirčio su klebonu kun. Grincevičium ir 1861 m. buvo perkeltas į Plungę. Po kiek laiko pateko į Ylakius, o 1863 m. sumišimo metais buvo nukeltas į Kražius. Kražiuose 3 mėn. pakunigavęs ir iš sakyklos sukilėlių manifestą perskaitęs, D. išvyko į miškus ir prisidėjo prie Banevičiaus sukilėlių būrio. Šio būrio kapelionu buvo kun. Gargas. Kun. Gargas buvo didelis girtuoklis ir už girtuokliavimą buvo uždarytas patalainų namuose prie Varnių Rokitų, kur rusų žandarų valdžios buvo suimtas ir nužudytas. Kun. Gargo vieton būrio kapelionu sukilėliai pasirinko kun. Dembskį. Dalyvaudamas sukilime Dembskis vadinosi slapvvardžiu — „kun. Robakas“. Šią slapvvardę kun. D. pasirinko iš A. Micevičiaus žinomo veikalo „Ponas Tadas“, kur yra aprašytas kun. bernardinus Robakas.

Iš Banevičiaus būrio D. greit perėjo į Telšių a. viršininko Piekarskio abazą ir čia drauge su sukilėlių vadu Neczuj — Bagdanavičium buvo pasiūstas į Varnius išvyti iš ten dragūnus. Dragūnus — apie 80 vyrų — jie išvyjo, bet ir patys vos kulnus išnešė.

Svarbesnis jų žygis buvo atlikas VII. 28 prie Šušvos upės ties Širvūčiais. Čia jie surengė rusų kazočams spąstus ir daug jų išžudė.

Dembskio ir Bagdanavičiaus vadovaujamas, būrys atsidangio į Tryškių miškus ir čia buvo

rusų kariuomenės netikėtai užklyptas ir išblaškytas. Dembskis buvo sužeistas į šoną ir vos spėjo raitas pabėgti.

Pabėgęs 8 dienas gydėsi Šaukėnų par., Mikalausko viensėdyje. Pagijęs vėl prisidėjo prie Bagdanavičiaus grupės, bet nebeilgam. Artėjo žiema, mažėjo viltys nugalėti rusus. D. atsiskyrė nuo sukilėlių, kurį laiką slapstėsi pas savo tėvą ir pas Telšių maršalką, Sokelį Plungės parapijoje. Rusai energiškai ėmė jo ieškoti. Muravjovas paskyrė už jo galvą 5000 rublių. D. buvo priverstas bėgti užsienin.

Dvasišikijos pasmerkta vargo ir mokinosi.

Pasivadinęs Krušausku, pabėgo į Klaipėdą ir, čia sulaukęs iš Zarėnų kleb kun. Jazdausko keblonei 75 rub., atkako į Paryžių, kur ir pradėjo vargingą emigrantų gyvenimą. Pradžioje Dembskis niekur negalėjo gauti vietos, nes buvo nuo kun. pareigų suspenduotas, kaip kariavęs su ginklu. Tik po 3 mėn. sulaukė iš Romos dispensijos ir gavo prie vienos Paryžiaus bažnyčios vietą.

Būdamas gyvo ir neramaus būdo ir dabar nenusiramino: prisidėjo prie lenkų kunigų grupės, pasistačiusios uždavinį — nugalėti jėzuitus. Be to, nuliakamu laiku jis lankė College de France ir Sorboną, klausė garbaus Renano ir lenkų istoriko Duchinskio paskaitų, lankė fizikos ir medicinos paskaitas ir daug skaitė.

Čia būdamas D. išvertė į lietuvių kalbą kun. La Mennais „Kningas Tejsibiun“ ir 1870 m. Drezdene Kraševskio spaustuvėje savo lėšomis išleido. Ta proga susipažino ir susirašinėjo su rašytoju Kraševskiu.

Iš Prancūzijos bėga Šveicarijono paskui Amerikon

Nuo 1869 m. tikėjimo dogmų D. nebeprirpažino. Taip pat neprirpažino popiežiaus neklaidingumo. Del susidūrimų su prancūzų policija, jis 1870 m. turėjo persikelti į Šveicariją, bet ir čia del antibažnytinės veiklos turėjo daug nemalonumų.

1880. V. 9. D. išvyko į Ameriką. Tačiau ir Amerikoje niekur negalėjo gauti vietos, nes nenustojo kritikavęs katalikų bažnyvyskupų buvo suspenduotas nuo mišių laikymo.

1883 m. atkeliavo į Haggarty čios dogmų ir už tai Amerikos ir apsigyveno prie lenkų koplytėlės, nors vyskupo leidimo neturėjo. Lenkai jį gerai priėmė ir jis tuojau įnyko į darbą: pradėjo kleboniją statyti, savo rankomis apmūrijo šventorių, gavęs žemės įtaisė daržą ir sodą, mokė žmones rašyti, trobesius statyti ir tt.

Kun. Dembskis — socialistas

Atgailos už nuodėmes užduodavo keletą žodžių išmoksi rašyti. Žmonėms liepdavo spaviedotis ne kunigui bet nuskriaustiemis. Prisidėjo prie lenkų organizacijos „Zviažek narodu polskiego“ ir daugelį metų tą organizaciją ir jos organą „Zgoda“ rėmė pinigais ir raštais, kuriuose kritikudavo jėzuitų darbus.

Už tokią savo veiklą D. parapijonų buvo apskųstas vyskupui ir 1892 m. jis turėjo iš Haggarty išvažiuoti.

Kingstone, Pa., Dembskis susitiko su J. Šliupu ir vėliau abu labai susidraugavo. Prisiskaitęs cosialistų raštų, D. tapo cosialistu ir tikybos reikalingumą galutinai atmetė; viešai pasiskel-

bė bedieviu ir ėmė rašinėti lenkų laikraščiams straipsnius, nukreiptus prieš kunigiją.

Gyvendamas pas J. Šliupą, jis ir lietuviškai pradėjo rašyti. Sekdamas Lafargue „Kapitalo religiją“, jis parašė veikalėlį pavadinant „Naujas ir dar senas Dievas“, kurį išspausdino 1894 m. „Naujosios Gdynės“ 2-10 numeriuose. Dembskis ir Šliupas kas savaitė skaitydavo viešas paskaitas, kurias spausdindavo „Saulėje“, „Garse“, „Lietuvoj“.

Dogma apie trejybę nesanti krikščionių išradimas, o Dievo skelbėjai nuviję lietuviams ilgą bizūną. Biblija esanti apysakų ir žydų hierarchijos politikavimo užrašų knyga. Jis rėmė lenkus niezaležninkus (nepripažįstančius popiežiaus) ir 1895 m. keletą mėnesių klebonavo jiems.

Dembskis ir Šliupas kviesdavo lietuvių kunigus viešų disputų del biblijos klaidų, Kristaus žmo giškumo ir t. t. Kun. Al Burba, žinomas Amerikos lietuvių veikėjas ir patriotas savo knygoje — „Trumpa peržvalga lietuvių darbų Amerikoje 1892 m.“ apie kun. D. veiklą šiaip atsiliepia: „Renegatas D. nuo dvasiškos val džios pavarytas už piktus darbus o pasiūstas nuo šliupinių tėvo, mokino, kad Kristus nebuvo Dievu, vadino šventą tėvą antru caru, o save šventu... Bedievis D. kaip kadais buvęs kunigas, pradeda laikyti neva dievomeidyste. Bet tokius biauirus dalykus daro, jog nežinoma, ar pačioje Sodomoje ir Gomoroje biaučiau galėjo išdaryti. Green Montain'e laikės mišias ir spaviedojęs žmo nes kokiame privatiškame name, neturėdamas tiesos tai daryti, kaip iškeiktas nuo bažnyčios.“

Si kun. Burbos knygos citata vaizdžiai nušviečia kun. Dembskio santykius su kitais kunigais.

Nuo 1896 m. iki mirties D. gyveno Šliupų šeimoje. Nuo 1900 m. buvo nuolatinis Lietuvių laisvamanų susivienijimo Amerikoje sekretorius. Šliupų šeimoje gyvendamas ir raštus savo išleido.

Paskutiniaus savo gyvenimo metais D. buvo išvykęs į Chicago miesto. Ten bebūdamas susirgo influenza ir sugrįžęs į Scranton, Pa. 1913 metais lapkričio 12 d. pasimirė. Mirė kaip laisvamanas. Kūnas buvo atvežtas į Brooklyną ir ten krematoriume sudegintas. „Keleivis“ redakcija uždėjo vainiką, o jo vienminčiai J. Šliupas, Račkauskas (Vairas) ir Augūnas iškėlė pagrabą Draugėlos svetainėje, kur velionio gyvenimą atpasakojo Karaliūtė, Širvydas, Račkauskas, Liutkauskas ir kiti.

Dembskio monografijos redaktorius Račkauskas šiaip jį apibūdina: „Senatvės sulaukęs, dikičiai gyvenimo privargintas vis dar trūsėsi savo brolių lietuvių apvietimui, trokšdamas jiems šviesos, žinijos ir dvasinio išsilieuvavimo iš po daugelio prietarų, kurie nuo amžių slėgia mūsų tautos dvasią. Gal būt, kad jo trūsas sakoma, buvo siaurutis, bet jis pirmoje vietoje turėjo žmonių gerovę, giliai tikėdamas, kad žmonės turės būti laimingi, kai tik jie apsišvies, kai tik jie išlaisvins nuo visa to, kas varžo individualų žmogaus lavinimasi ir per tai visos tautos kultūrinį gyvenimą.“

Kun. Dembskio raštai prieš Di dįjį karą Lietuvoje buvo gero kairi paplitę. Kur tik buvo susikūrę tuo metu vadinamųjų pirmievių kuopelės, ten buvo galima rasti kun. Dembskio raštų. Labiau paplitę buvo jo knygos: 1) Kaip Maskolija persekiojo Lietuvą, 2) Ar vyskupas Valančius (Volončauskas), nebuvo vi-

PASVEIKINIMAS NAUJAM REDAKTORIUI

Mandagumas pirm visko. Tai gerai žino naujasis „Išvien“ redaktorius ir del to į savo kolegas jis prabilo:

.... tenka matyti kai kuriuose kolonijos laikraščiuose rašant „Išvien“, „Išvienui“, „Išvieną“ ir t. t. Čia tenka tuos „rašėjus“ paprašyti „Išvien“ vardo nekraipyti ir lietuvių kabos nemaitoti (neprofanuoti)“.

Taigi, kaip matome, grieščiau sia draudžiama vartoti „Išvien“ nes taip parašyta pirmoj vietoj. Taip rašo buvęs uolus „Svyturio“ rašėjas, dabartinis „Išvien“ redaktorius, Pasiuntinybės valdininkas ir poetas ponas Antanas Vilutis.

Kada kalba apie tikslus, tai atrodo, kad „verčia vėl naują lapą“, kad nesimatytu jo pirmakūnu nuveiktų darbu. Nors jau padėka reikėjo išreikšti. O dabar: provincijoje medžiojančio rašytojo M. Šalčiaus visiškai neprisimena, gi poną Leščių avansu vadina buvusiu... .

(Nors „Išvien“ sužalotojas čia ilgai vartojo „meioramiento y economico“, nors neatsakė „už skelbimus ir jų turinį“, bet gavo Lt. 2.000 už „vardo išmislinimą“. Idomu, ką gaus kauniškio „Išvien“ vardo išmislytojas? Beje, p. Leščius paliktas aštuntu iš eilės administratorium).

Vartau „Išvien“ ir žiūriu į rūpestingą jo pagaminimą. Mat nauja šluota gerai šluoja! Pirmame puslapyje:

„Represalijų“. Simanas prasi-deda raide G., Petras raide B., o aš sveikinu ir linkiu — pasirašo Stundžiai. Gi kada „La Prensa“ parašė „Memel“, tai jis išvertė „Kauņas“.

Antrame puslapyje yra tik du gudragalviavimai: „Mažeikiai — už du smūgius 6 metai kalėjimo“ ir žinios procedencia apie literatūros pramijas.

O „iševijios“ puslapis tikrai turtingas... korektūros klaidomis: „Barbės kviet. \$ 6.50; L. T. artistas \$ 10,00; policininkui \$ 3,00; Protokolas Nr. (kelintas?)“.

Jeigu protokolą parašė sena

liūgiu lietuviųstei, 3) Kankintojai ir kankiniai už mokslą, 4) Iš ko kyla melai ir skriaudos žmonių, 5) Dvyniai vagių, 6) Imtynės varguolių su bagočiais, 7) Inkvizicija arba atpirkimas žmonių nuo šėtono ir kit.

Kun. Dembskio pelenai palaidoti Šiaulių laisvamanų kapuose. P. Vingaudas („L. Z.“)

šluota, tai naujoji turėjo pirmiau pagalvoti, o tik pataisius dėti. Tai yra nuosirdūs linkėjimai sveikinant naują kolegą su ta kede, su redaktoriaus kede, kurią mūsųose užėmę redaktoriai labai džiaugiasi ir dar labiau džiaugiasi, kada turi progą ją paliuosuoti.

Pažvelgiau dar į vieną puslapį. Man patiko mokytojo Br. Savicko kalba. Jo, ar ne jo? Tušam Takui ten aškinama apie savo laikraščio mirtį. O tik ką atvykusio kunigo Vengro pavarde visai išmaitoja, išvadinant jį Varnu. (Na, nors ne juodvarniu).

Apie dvasininkus naujasis redaktorius kalba ypatingai mandagiai. Popiežių rašo su didele P., o kad nerašyti žodžio „Vengras“, rašo „Varnas“. „Išvien“ daug mandagiau rašo negu „Svyturys“, kuris kunigo Vengro pavarde parašė su mažyte v. Perskaičiau ir manau sau:

— Laimė, kad šv. Kazimiero bendruomenės organas tokių gramatikos taisyklių dar netaiko (kunigus Vengrą, Andriųšį ir jų palydovą kun. Jakaitį į čia atkomandiravusio) Chicagos praloto Krušo pavarde rašant...

Čia minimos pastabos yra iš „Išvien“ numerio devinto išėjusio iš spaudos šių 1939 metų kovos mėnesio antrą dieną. Ir tame pat numeryje rašoma: Šio mėn 7 d. Bueneose Aiseze mirė mūsų tautietis Jonas Gorkis“. Su visa savaite avanso paskelbti žmogaus mirtį yra daugiau nachališkumo, negu Baigorijos lynojimo kombinacijose.

Taipgi avansu naujasis redaktorius pareiškė mandagų perlą — jei kas niekingai žemins. Pasisako, kad išdidžiai nutylės.

Juodų kryžių statymas, naujų istorijos lapų vertimas, nuo savo piršto pajudindamas eros pradėjimas, o paskui, nepaisant privilegijuotų sąlygų, skandalingas rezignavimas — yra rimto darbo išjuokimas, kitų dirbamo darbo žeminimas, mūsų „oficialistams“ charakteringas verslas.

Tai tiek, paviršutiniškai pažvelgus į naujo redaktoriaus kurybą. Manau, kad šis sveikinimas bus paskaitytas nuosirdžiu, kokių jis yra. Nes juk reikalinga kas nors, kas veda tobulybėn! Darbui nevisuomet sveika išdidžiai nutylėti!

Nadas Giedraitis.

Jeigu norite, kad Jūsų giminės Lietuvoje Jums būtų dėkingi, išrašykite jiems „Argentinijos Lietuvių Balsą“.

Konsultoriija Med. Dr. Boigen

Ligoninės Alvear gydytojas specialistas
Blenoragija — Odos ligos

SIFILIS

Moterų Ligos

Spinduliai X — Analizai

Kasdien nuo 10 iki 20 val. Sekmadieniais nuo 10 iki 12.

BARTOLOME MITRE 1305 — BS. AIRES

PINIGŲ MAINYMA'S

Z. ROBAKO

kontoroje, b. vedėjo 1 Sk. Banko P. K. O.

Reconquista 1000, kampas Charcas, Bs. Aires. U. T. 32 - 1469

Laivakortės

Piniginės perlaidos

Pinigų mainymas

Informacijos

TEISINGUMAS

RIMTUMAS

Darbo valandos

nuo 9 iki 20 val.

adresas korespondencijoms:

SEGISMUNDO ROBAK, CASA DE CAMBIO

RECONQUISTA 1000, Esq. CHARCAS — BUENOS AIRES

LAIVAKORTĖS

AR NORITE

KELIAUTI

EUROPON?

"MEDDA Ltda."

Sociedad Maritima y Comercial

502 Lavalle 502—Buenos Aires

Sucursal: SAN MARTIN 699, ROSARIO

LAIVAKORTĖS

AR NORITE

ATSIKVIEST

GIMINES?

PARDUODA LAIVAKORTES PIGIAUSIOMIS KAINOMIS

Korespondentai rašo

URUGVAJAUS LIET. KULTŪROS DRAUGIJA MINĖS DEŠIMTMEČIO SUKAKTĮ

Montevideo. — Urugv. Lietuvių Kultūros Draugija 25 - 3 - 39 ruošia dešimtmečio paminėjimą salione Petro Zukelio, Cerro. Išpildys programą Kultūros Draugijos artistai, perstatydami komediją „Inteligentai“.

P. Paupietis.

PENKI SIMTAI STALIŲ GRĮŽTA DARBAN

Montevideo. — Po 33-jų dienų streiko mueblerių darbininkai laimėjo savo reikalavimus. Darbdaviai pamatę nesulaužomą darbininkų vienybę, buvo priversti sutikti su darbininkų reikalavimais ir pasirašyti kolektyvinę sutartį su darbininkų sindikatu. Vasario mėn. 27 dieną mueblerių darbininkai su pilnu laimėjimu sugrįžo darban.

A. Paupietis.

27 VALGYKLOS STRAIKIERIAI

Montevideo. — Darbininkų sindikatas atidarė 27 valgyklas streikieriams. Valgyklas palaiko komersantai, suteikdami produktus veltui. Patys straiķieriai gamina valgį ir siūnia produktus šeimynoms, nes esant komisijai prie atidarymo valgyklų tenka jas aplankyti ir išgirsti streikuojančių draugų nuomonę. Pagarba komersantams, kurie palaiko streikuojančius darbininkus.

A. Paupietis.

NEPAKENCIAMAI KARŠTA

Misiones. — Nusikratęs plaučių uždegimo, susirgau reumatizmu. Mano sveikatai pakenkė per karštą klimatą. Tarnaudamas pas ūkininką dabar gaunu maistą ir po vieną Argentinos pežą dieną. Nors tai mizernas dalykas, bet visgi daug geriau, negu Paragvajuje, kuriame aš taipgi esu gyvenęs. Lietuvių čia dar nestikau nė vieno.

Labai esu dėkingas už „A. L. Balso“ kalendorių, už laikraštį ir už malonų atsakymą į mano paklausimus.

Stasys Stankevičius.

„VILNIUS“ IR BARAS

Montevideo. — Cerros rajone Berna 1042, „A. L. Balso“ skaitytojas Jonas Sčesnulevičius prie almaceno „Vilnius“ atidarė puikų barą. Klijentus aptarnauja jis pats; taipgi sykiu darbuojasi ir ponis Sčesnulevičienė. Linkėtina gero pasisekimo!

Portenietis.

PERKĖLĖ BIZNĮ

Montevideo. — „A. L. Balso“ skaitytojas drg. Antanas Čirpus savo biznį iš R. Argentina 418, perkėlė į c. Belgica 1896, Cerro. Puikiai įrengtame almacene ir bare darbuojasi pp. Čirpai, jų sūnus ir duklė Stefanija. Bendrai mūsų biznieriui puikiai progresuoja ir savo klijentus patvyrdingai aptarnauja savo moderninamuose bizniuose. O dirba jie daugiau negu 10 valandų kas dien.

Portenietis.

MINĖJIMUI PRAEJUS

Montevideo. — „A. L. Balso“ jau 16 - 2 - 39 buvo rašyta apie Vasario 16-tos minėjimą Urugvajuje. Salionuose ir per radio minėjimas labai gerai pavyko. Ypatingai atmintinos bus kalbos iš radio oficial, kurias pasakė Lietuvos garbės konsulas p. Roberto Pietrocarpina ir jo sekretorius p. F. Stungevičius. Pirmasis pabrėžė, kad lietuviai ateiviai yra brangintini šalies turtintojai Urugvajuje, kaip sveiki ir darbštūs žmonės, o antrasis apsisistojė prie Lietuvos istorinių bruožų. Keletą žodžių tarė ir kun. A. Tamoliūnas.

Tik gaila, kad Lietuvos himnas ir visa muzika teko atlikti plokštelėmis. Mat p. Vilkas silpnai išlavinęs vaikų chorą. Del to būtų geriau, kad dainavimo mokytų chorvedžiai, o ne pedagogai.

Radio klausytojas

APLANKYKITE LIGONĖ

Montevideo. — Ligoninėje Pereyra Rossi, sala 8, lova 4, guli operuota lietuvaitė Ona Sidariūtė - Grigienė. Jos vyras, senas „A. L. Balso“ skaitytojas gyvena ūkyje provincijoje. Ūkio ir šeimos reikalai neleidžia nuolat lankytis. Lietuviai ir lietuvės aplankykite ligonę! Kasdien nuo 13 iki 15 val., sekmadieniais nuo 13 iki 16.

Portenietis.

REIŠKIA PADĖKĄ

Montevideo. — Urugvajaus Lietuvių Centro vardu dėkoju visiems pasidarbavusiems Lietuvos Nepriklausomybės 21 metų sukaktuves minint: mok. Vilkui už režisavimą ir artistams už pastatymą „Senio Melagio“ ir „Gerų Kaimynų“, mokyklos chorui, Bagurskaitei už solo valsą, poniai Cislinskinei ir visiems pasidarbavusiems del minėjimo, o taipgi aukavusiems ir gerbiamai publikai už skaitlingą atsilankymą.

J. Dorelis.

UŽ GERĄ — GERU

Montevideo. — Atvykęs į Montevideo neturėjau nei vieno pažįstamo, ir nemokėdamas vietinės kalbos ir neturėdamas darbo buvau atsidūręs į kritišką padėtį. Bet užvykęs į Lietuvos Konsulatą Urugvajuje susipažinau su Konsulato sekretoriumi, stud. Feliksu Stungevičium, kuris nesiūlė pastangų, įstatyti mane darban ir kitokiais būdais padėti, už tai nepaįmdamas nei vieno cento, kas man daug padėjo su tvirtinti ne tik ekonomiškai, bet ir dvasiniai. Todėl kaip „Argentinios Lietuvių Balso“ skaitytojas ir šalininkas už gerą užmojį geru, skaitau savo lietuvišką ir kartu žmogišką pareigą išreikšti šio laikraščio skiltyse savo nuoširdžią padėką ponui Konsului Rob. Pietracaprina, jo sekretoriui stud. F. Stungevičiui ir žurnalistui J. Lazdauskui, kuris taip pat man buvo ir tebėra tiek nuoširdus ir draugiškas, kokių privalo būti kulturingas lietuvis visur ir visame.

Pranas Astrauskas.

NETEISINGAS INFORMAVIMAS DARO ŽALĄ SPAUDAI IR JOS DARBUOTOJAMS

Montevideo. — „Rašytojas“ kun. Jurgis Paškauskas, kartu su savo viršininku pralotu Krušu, pereitais metais lankė Pietų Amerikos respublikas. Grįžęs parašė ir savo lėšomis, padedant „Draugui“, išleido knygą „Kelionės įspūdžiai Pietų Amerikoje“, kurioje, be pasakojimų apie Brazilijos gyvatynus, nemažai randasi žinučių apie Pietų Amerikos lietuvių ir jų kultūrinę veiklą, kurias, mandagiai kalbant, galima pavadinti daug blogiau, negu „kelionės įspūdžiai iš lango“, ypač kai liečia Argentinos ir Urugvajaus lietuvių. Toje knygoje rašoma, kad M. Povilianskis „labai lengvomis sąlygomis įsigijo du nuosaviu namu“, nors visi Urugvajaus lietuviai gerai žino, kad minėtas asmuo čia neturi jokio nuosavo namo, bet nuomoja kaip ir daugelis Urugvajaus lietuvių. Todėl ne iš gero „A. L. Balso“ skaitytojas A. Račkauskas, gavęs sakytą knygą, kaip paties autoriaus dovaną, kas matosi iš autografo, atvyko pas mane ir sako:

— Žiūrėk, brolyt, kokių „makanų“ katalikas M. Povilianskis pripasakojo kunigui Paškauskui, o šis parašė iš jų knygą!

Taip „teisings“ painformavęs katalikus, savo knygoje vežikiškai dar iškoliojo „A. L. Balso“ redaktorių, o pažangiasias Urugvajaus lietuvių organizacijas išvadino „socialistiniu — komunistiniu gaivalu (mano pabraukta).“

Sakykit, gerbiamieji, kokių vardu pavadinti kunigą Paškauską ir jo knygą, kurios pirmuosiuose puslapiuose yra patalpinta kun. Janilionio prakalba, joje visiškai nutylint apie suvaizdintą šv. Kazimiero bendruomenės vardu loteriją bažnyčios statymo pretekstu iki garsiosios aferos?

Lietuviškas Eretikas

APSIVEDIMUI

Esu 28 metų, tauri, blondinė, ūgis vidutinis. Gyvenu Klaipėdoje. Norėčiau rasti širdies draugą Argentinijoje. Rimtai manantįjį sukurti šeimos židinį — gyvenimą — atsiliepkite su foto ir biografija. Paslaptis garantuota. Rašykite šiuo adresu:

A. Dalgalytė
Mž. Smilties gatvė Nr. 12
Klaipėda, Lietuva.

PARSIDUODA SKLYPAS

Villa Lugane: Madarriaga, kampas Montiel. Viskas išmokėta. Kas nori pasinaudoti proga, kreipkitės pas savininką šiuo adresu: Sr. A. Satkauskas, Virgenes 131, U. T. 54 — 4985.

(437—0)

REIKALINGA TARNAITĖ

lietuvaite šeimynon visam darbui, apart skalbimo. (Namuose dirba kita lietuvaite). Virtuvė paprasta. Visas išlaikymas ir nuo \$ 60 iki \$ 65 mėnesiui: Ayacucho 1308, Planta Baja, nuo 2 iki 5, Bs. Aires.

(437—8)

ŠVARIOS NAKVYNĖS

„Argentinios Lietuvių Balso“ namuose. Atskiri kambariai vyrams ir moterims. Lovos nuo 50 centavų. Mainant tarnybas ir atostogų laiką geriausia praleisti „A. L. Balso“ namuose. Atvykstantieji iš užsienių ar iš tolimesnių Argentinijos miestų svečiai visuomet apsigyvena „A. L. Balso“ namuose:

U. T. 45 — Loria — 1018
Independencia 2706, Bs. Aires

„Naujienos“

Didžiausias, liberalinis lietuvių dienraštis pasaulyje. Redaguoja Dr. Pius Grigaitis. Argentinon, Urugvajun ir Brazilijon metams 8 doleriai. Norint gauti numerį susipažinti, rašykite:

„Naujienos“

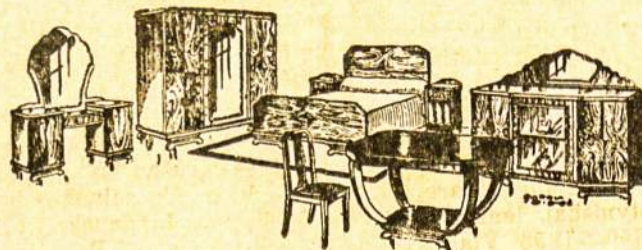
1739 South Halsted Street,
Chicago, Ill., U. S. A.

A. MUSKETAS

Lietuvio radio technikas
Monaco 4423 (altura Sanabria 2700)
U. T. 50 — 5948

Fabrikuoja radio aparatus nuo mažiausio iki didžiausio. Vietiniam pasiklausymui beveik veltui, o kas nori girdėti Vokietiją, Prancūziją, Rusiją, Angliją ir Ispaniją — trumpųjų bangų aparatą pastatau į namus. — Taipgi sutaisau ir atnaujinu visokios aparatus, o taipgi įvedu elektros instaliacijas. Pirs negu kreipsitės kitur — pasiteiraukite čia.

J. AUKŠTIKALNIS & B. EIDUKONIS

Baldų fabrikas „Lituania“

c. ENSENADA 141 — SARANDI — U. T. 22 — 5461
Baldų parduotuvė:

Av. MITRE 2843 — AVELLANEDA — U. T. 22 — 5699

Kuomet Jums ir Jūsų pažįstamiems bus reikalinga nusipirkti baldai valgomam, miegamam, salionui ar kitam kambariui, tai pirmiau negu nusipirksite kitur, būtinai pasiteiraukite pas Aukštikalnį ir Eidukonį. Moderniškiausi ir stipriausi baldai parduodami pigiausiomis kainomis, lengviausiomis sąlygomis ir savais kamionais dastatoma į visas Buenos Aires miesto dalis ir priemiesčius Taipgi parduodame radių visokių rūšių.

MODERNIŠKA VISŲ LIGŲ KLINIKA

BENDROJI KLINIKA: Vidurinės ligos. Širdis. Plaučiai. Kepenos. Pilvas. Nervai. Galvos skundėjimai. Reumatizmas. Gemorojos.

PLAUČIŲ LIGOS: Kosulys aštrus ir kroniškas bronchitas. Astma. Plevritas ir kitoki susirgimai plaučiais pas mus galutinai išgydomi. Bendras nusilpimas — stoka apetito, menkėjimas (svorio netekimas) praeina visiškai, kas pas mus gydosi.

VENRINĖS LIGOS: TRIPERIS gydomas greit ir be skausmo naujaisiais metodais. SIFILIS: 606—914. Odos ir kraujo ligos.

MOTERIMS ATSKIROS PATALPOS

Patarimai \$ 3. Mėnesinis abonasas nuo \$ 10 į mėnesį. Priėmimo valandos nuo 9 val. iki 12 ir nuo 15 iki 21 v. Sekmad. nuo 9 iki 12 val.

Kalbama: rusiškai ir vokiškai.

Medicinos paslaptys griežtai išlaikomos.

Suipacha 28

Buenos Aires

Jei nori būti apžiūrėtas gero gydytojo, kreipkis pas

Dr. A. Godel

KUR BŪSI ASMENIAI JO PATIES PRIIMTAS.

Tikro ir greito gydymo specialistas

BLENNORAGIJA - TRIPERIS

Gydomas naujaisiais francūzų ir vokiečių metodais
SIFILIS 606 - 914

Udos ir kraujo ligos

MOTERŲ LIGOS. Gimda ir nereguliarės menstruacijos. SPECIALISTAI šių ligų: ŠIRDIES, INKSTŲ, KEPENŲ, SKRANDIES, NERVŲ, REUMATIZMO.

„X“ Spinduliai. — Diatermija. — Analizis.

Lietuviams pirmas patarimas veltui

Priėmimo valandos: nuo 9 iki 12 ir nuo 15 iki 20.

Calle Cangallo 1542. Buenos Aires

PIRMA LIETUVIŲ KLINIKA

APTARNAUJAMA GYDYTOJŲ SPECIALISTŲ

Venerinės ligos: Blenoragija ir jos komplikacijos, išsiplėtimai prostatitis, gydoma mokliniai elektrolisis, uertroskopija. Sifilis (606 - 914) impotencija. Gydoma pigiai. Oda: Ache

egzema, ulceris. Kvėpavimas: Džiova, asma, kroniškas bronchitis. Širdies ligos. Viduriai, virškinimas: Gydomi profesorius Paul iš Vienos. Ginekologija: Neštumo diagnozas nuo pirmos savaitės, gimdymai, matriz. Hemoroidas: Išgydoma be operacijos ir be palikimo darbo. Gerklių nosis ausys: Tonsilų polipų operavimas, etc. Laboratorija analizavimui kraujo, šlapimo, Supranta lietuviškai. X SPINDULIAI — ULTRAVIOLETAI — DIATERMIJA INFRARAUDONI.

PATARIMAI \$ 3.—

Priėmimas: nuo 10 - 12 ir 15 - 21. Šventėmis nuo 10 iki 12

ALMIRANTE BROWN 1015

DIDELĖ LIETUVIŲ POLIKLINIKA „ONCE“

Š gydytojai specialistai asmeniskai aptarnauja valdininkus, darbininkus ir šeimynas.

Dėka mūsų išbandytai praktikai ligoninėse ir atsakominguo garantuojame visišką išgydymą:

UŽDEGIMAI visuose apsirėiškimuose — staigūs ir kroniški. Išvalymas šlapinimosi kanalų del patikrinimo visišką išgydymo. LYTINIS SILPNUMAS, sulgy naujausios gydymo sistemos. SIFILIS — visišką išgydymą. ODOS LIGOS: Egzema. Kraujas. Viduriai. Užsinuodijimai. Rūgštumas. Kepenys. Plaučiai. Kataras. Širdis ir širdies ligos. REUMATIZMAS labiausiai kankinantis. MOTERŲ LIGOS: Kroniški tekėjimai. Neštumas. Sunkumai. GERKLĖ. Nosis. Ausys. Gerklių uždegimai. Tonsilų operacija be skausmo. HEMOROJUS. Aptinimai — pašalinami be skausmo, be operacijos ir nesutrudinant darbo dienų

Diatermija — X Spinduliai — Gydytojiška elektrizacija — Kraujo ir šlapimo ištyrimas

EKONOMISKI ABONEMENTAI — MOKESTIS RATOMIS

PATARIMAS \$ 2.—, kolonijos nariams

Priėmimas: nuo 9 - 21 kasdien; šventadieniais ir sekmadieniais nuo 9 - 12

Rivadavia 2719

Buenos Aires

Keliauk ir kviesk SAVO ŠEIMĄ LAIVAIS

Gdynia - Ameryka LINEAS

DE NAVEGACION S. A.
Sekantis išplaukimas į
Santos, Rio, Victoria, Da-
kar, Boulogne, Kiel ir
Gdynia

s/s „Pulaski“

Kovo 18 d., 1939.
15 valandą.

PIGU

Kainos be kompetencijos
PATO GU

kabinos 2 asmenims
VALGIS

sveikas ir skanus.

Generalinis atstovas
laivakorčių pardavimui:
J. C. STEPOWSKI

Sarmiento 470 Buenos Aires
U. T. 34 - 1474

Laivakortės išvykimui ir gi-
miniui atsikvietimui

parsiduoda

BANKUOSE IR TURIZMO
AGENTŪROSE

GERA PROGA SIUVEJOMS
Parsiduoda dvi siuvamos maši-
nos „sastre“, Nr. 3115, firmos
Singer; viena nauja, kita dėvėta
už pusę kainos. Laišku arba as-
meniškai kreiptis: Sr. J. Sprin-
dis, c. Saladillo 5627, Villa Luga-
no, Buenos Aires. (437-0)

Skaitytojai, remkite tuos mūsų
biznierių, kurie skelbia „Ar-
gentinos Lietuvių Balse“!

PASINAUDOKITE PROGA
labai geromis sąlygomis parsiduoda mūrinis namas iš 2 kam-
barių 4 x 4, 1 kamb. 3 x 4, 2 vir-
tinių ir kambarėlis. Visi patogumai,
vanduo ir šviesa. Galima pamatyti kiekvieną dieną vietoje:
calle Juan Jaures 790, Valentin Alsina. (429-)

SIUVIMO AKADEMIJA
Anelė Zacharuskaitė, sav.

calle Cachi 896, N. Pompeya.
Siuvimo ir kirpimo mokytoja,
14 metų dirbusi Prancūzijoje.
priima mokines patogiomis sąly-
gomis. Nebrangiai pasiūva ko-
stiumus, paltus ir sukneles.

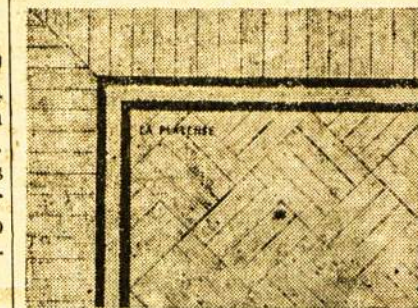
PEINADOS „CASA MARY“
M. Padimanskienė savinin.

Daro viso-
kias perma-
nentes. Moder-
niškos mašinos
Darbas specia-
lus. Ponios ir
panelės pra-
šomos persitir-
rinti, o būsit
patenkintos.

Catamarca 1032, Bs. Aires

ALEKSANDRAS VAICEKENAS

Sudeda parketo grindis iš savo
medžiagos pigiau, negu papras-
tas medines. Darbas garantuojamas.
Galima pašaukti telefonu:
U. T. 45 - 1018. Savi namai:
Tabaré 6982, Villa Lugano.

LEON FREYER

PRISIEKĖS VERTEJAS - TRADUCTOR PUBLICO NACION.

Lambare 1034 (alt Corrientes 4600); U. T. 54 - 5415, Bs. As.
Buenos Aires universiteto patvirtintas prisiekusis lietuvių ver-
tejas, verčia ir tvirtina visokius dokumentus Argentinos ir Lie-
tuvos teismų reikalams, Argentinos pilietybės išgavimo reika-
lui ir t. t. Duoda teisinius patarimus, sutvarko ir tvirtina Lie-
tuvos ir vietinius dokumentus, sulyg minimalio vyriausybės
nustatyto tarifo.

Pirma Lietuviška Šoferių Akademija

Iteikia Federalinės Sostinės ir
Provincijos registro knygute
be sumokėjimo iš anksto ir be
studijavimo trafiko knygelių
(guías) ir veltui suteikia dar-
bą savo mokiniams, kurie to
pageidauja.

PILNAS KURSAS \$ 56.
U. T. 21 - 0265

Calle VIEYTES 1789 (PUENTE BARRACAS) Bs. Aire.

PIRMA LIETUVIŲ DANTŲ KLINIKA

**VEDAMA DANTŲ GYDYTOJŲ
SPECIALISTŲ**

Darbas garantuotas
PATARIMAI VELTUI
MOKEJIMAS RATOMIS

Medžiaga pirmos rūšies. Ištraukimai \$ 2, Pataisymai \$ 5.—

Pilni tiltai \$ 50.— Dantų valymas \$ 5.—

Priėmimo valandos: nuo 16 iki 20 val.

ALMIRANTE BROWN 1015

Lietuvio Fotografas
U. T. 22 - Avellaneda - 5552
ING. HUERGO 1144 D. SUD

Didžiausias Lietuviškas Viešbutis
STASIO POVILONIO
U. T. 23 - Buen Orden - 4675
Bernardo de Irigoyen 1692

**P. GILVIDYTĖS - JUODVIR-
ŠIENĖS IR Z. TOMAŠAITYTĖS**
meniško išsiuvinėjimo ir moterų
rūbų siuvimo dirbtuvė
Bolivar 1528, Buenos Aires

Antanas Petrila

Diplomuotas Siuvėjas
RIVERO 269 - PINEIRO
Tobulumas - Elegantiškumas -
Kainos papigintos. - Kam pa-
siuva kostiuma A. Petrilos siu-
vykla, tas rekomenduoja savo
draugus ir drauges. Persitikrin-
kite ir jūs!

VISUS TEISMŲ REIKALUS
kaip tai: Sužeidimus darbe, še-
mų persiskyrimus ir kitus civil-
inius, kriminalinius ir komerci-
nius dalykus pasekmingai atlieka
„Estudio Juridico Dr. Luis E.
Cordeiro y Oscar A. Garzón, su
Lietuvių skyriaus vedėjas F.
Dombravas. Pagelbsti Arg. pilie-
tybės išgavime, daro ir išrūpina
visokius dokumentus. (Nuo 10 -
12 ir nuo 16 iki 19 val.).
Tucuman 1475, piso 2 B, Bs. As.

PARSIDUODA LOTAS ŽEMĖS
Wildes, F. C. S., lietuvių apgy-
ventame rajone. Sąlygos labai
geros. Del informacijų laiškų ar-
ba asmeniškai kreiptis pas savi-
ninką: Sr. Antanas Abečiūnas,
calle Zada 3423, Villa Urquiza,
Bs. Aires. (434 - 7).

ŽEMĖS SKLYPAI PARSIDUO-
da labai geromis sąlygomis įvai-
riose Buenos Aires miesto daly-
se ir priemiesčiuose. Kas nori
pirkti, kreipkitės pas: Sr. A. Zi-
delis, Las Heras 737, Hurlingham.

SIUVĖJAS

EMILIO ŠINKAS
c. C. Calvo 2880

Dep. G. Bs. Aires.

Siuva paltus ir
kostiumus vy-
rams ir moterims
pigiai ir sulyg pa-
skutinių mādų.
Persitikrinkit!

NAUJAUSIOS MADOS

Puikūs paltai, dailūs kostiumai
ir elegantiškos suknelės gražiaus-
ia siuvama tik pas
Modistę Danutę
Estados Unidos 1080 - Bs. Aires

Rosario lietuvių dėmėsiui
DAKTARAS E. LEVINAS

Kalba lietuviškai

Diplomuotas Argentinoj ir Vo-
kietijoj gydytojas, specialistas
moterų ir vyrų ligų. Gydymas
moderniškai ir nebrangus; iš-
tyrimas su X spinduliais.
c. MITRE 923, Telefon: 3670
Rosario

Dr. Elias Galante

Gerklių, nosies ir ausų gydyto-
jas specialistas Argerich ir
Ramos Mejia ligoninėje
Konsultorijs:
PINZON 425 - U. T. 21 - 3064
Antradieniai, ketvirtadieniai ir
šeštadieniai, nuo 2 iki 4
priiminėja:
Corrientes 2235 - U. T. 47-5123

SMŪLKŪS SKELBIMAI

TABAKAS

iš U. S. A., Turkijos ir Europos.
Gilzės, popieris, laiškams blokai,
rašymui medžiaga. Taip pat ga-
lima nusipirkti sapnininką ir lie-
tuviškų knygų bei laikraščių.
Asr eniškai kreiptis šiuo adresu:
Ladislao Laszkiewicz,
Av. L. N. Alem 1140 - Bs. Aires
U. T. 31 - Retiro - 8324

WOLFF ARENDAR & HIJO
Máximo Paz, Esq. S. Fé, Lanus O
U. T. 241 - Lanus - 673

**LENTPIŪVĖ, LENTŲ KORALO-
NAS IR MEKANISKA MEDŽIO
DIRBTUVĖ**

**DUODAME VISOKIĄ MED-
ŽIAGĄ NAMŲ STATYBAI**
Pirmos rūšies kalkių plytos po
\$ 30 už tūkstantį. - Smėlis ori-
jentalis po \$ 9 kb. met. - Ce-
mentas San Martin, kalkės mal-
tos plytaos - Duryrs ir langai
**MOKANT 60 % GRYNAIS, LI-
KUSIEJI IŠSIMOKEJIMUI
PLANAI IR LEIDIMAI**

Lietuvių Restoranas

Pigūs, skanūs ir švieži valgiai
Stropus ir mandagus patarnavi-
mas. Čia taip pat randasi kamba-
riai ir lovos, kur kiekvienu kartu
galima apsistoti ir pernaktvoti.
Jei norite pigiai ir skaniai pa-
valgyti, lankytės tik
**KAZIO ČESNAUSKO
RESTORANE „EUROPA“**
Calle Giribone 768, Pineyro

JONAS KRISČIONAS,
mūrinių namų statytojas:
Tabaré 6971, V. Lugano, Bs. As.

Dr. A. Krichmar

Dentistas - Chirurgas
GALICIA 814 - PINEYRO
(Kampas Rivadavia)
Dantų gydymo konsultorija,
kurioje atliekamas gerai dar-
bas, pigiomis kainomis.
Priėmimo valandos:
nuo 9 iki 12 ir nuo 14 iki 20

B. IVANAUSKAS
Angliškos medžia-
gos, paryžiškos ma-
dos, lietuviškos dar-
bas - kiekvienam
vyrui

užtikrina
turėti gražius, mad-
nus, praktiškus ir
ekonomiškus rūbus.

Užkeikt pasiteirauti:

AVENIDA ALGORTA 3731
(Savi namai) N. P., Bs. Aires

LIETUVOS PASIUNTINYBĖ

Cerrito 1493

Priima nuo 10 - 12 ir nuo
14 - 16 val. šeštadienį iki 12 v.
U. T. 44 - 5243

Pasiuntinybė uždaryta Lietuvos
įstatym numatytais nedarbo
dienomis bei Argentinos Respub-
likos svarbiausiomis šventėmis.

LIETUVOS KONSULATAS URUGVAJUJE

20 de Septiembre 1415,
Montevideo, R. O. U.

EDUARDO SADAUNINKAS

savo kamionu dastato į namus
lietuvišką duoną, silkę, rusišką
degtinę ir maisto produktus:
Sarratea 2125 - Val. Alsina
U. T. 20 - Val. Alsina - 8139
(353-96)

IGNO ŠIMKAUS

Baldų Dirbtuvė
Segurola 2519. U. T. 50-4986.
Gerai padirbtus baldus pirk vi-
suomet pačioje dirbtuvėje, kuri
gamybą kontroliuoja pats savi-
ninkas. Čia pirkis pigiai, nes ne-
mokama jokiems tarpininkams
nei „lujo“. Prašau atsilankyti.
(413 - 435)

ANILINA „COLIBRI“

nudažymui visokių medžiagų
Tepalas avalinei
„COLIBRI“

Dažo - Žvilgina - Konservuoja

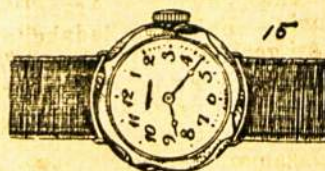
GREGORIO BLAZVA
Humaita 3760 - Val. Alsina
Stato mūrinius namus iš savo ar-
ba iš namų savininkų medžia-
gos, sulyg kiekvieno plano, etc.
(430-37)

AKUSRĖ EUROPIETĖ

Filomena Beneš Bilek

Diplomuota Pragos ir Buenos
Aires universitetuose. Specialė
pagalba gimdančioms. Neštumas,
kuboti atsitikimai. Šlapimo ana-
lizis, blenoragija, nereguliari
nenstruacijos. Moterims lietu-
ėms numazintos kainos. Pasita-
imų valandos nuo 7 iki 21 ir sek-
nadieniais. Trys kvadros nuo
Constitución aikštės.
Lima 1217, U. T. 23-3389 Bs. As.

JUSTINAS VAICIŪNAS

Pigiai ir sąžiningai taiso gra-
mafonus, laikrodžius ir viso-
kios kitokius daiktus.
Pavon 1020, Pineyro
(Taipgi gaunamas Balsas)

J. SUDNIUS & D. REALE

Savo fabrike išmokina važinėti autu, paruošia mechanikus,
padeda surasti tarnybas savo mokiniams.

CALLE RIO NEGRO 3960 BUENOS AIRES
U. T. 61 - Corrales - 1524

GRAN INSTITUTO "RAMOS MEJIA"

**APTARNAUJAMAS
GYDYTOJAI
SPECIALISTAI**

- 1) Moderniški Dispensarai: Antiveneriški - Blenoragija
- 2) Greitas ir visiškai išgydymas naujuoju būdu.
- 3) Kraujo analizai, lytinių ligų gydymas.
- 4) Odos ligos: Egzema, plėtimai, plaukai.
- 5) Hemoroidės: Pašalinami be skausmo, be operacijon.
- 6) Impotencijos gydymas, skubus jėgų grįžimas.
- 7) Gerklių, nosies, ausys: Uždegimai, tonsilai.
- 8) Širdies plakimas. Elektriškas gydymas.
- 9) Plaučių ligos, kosulys. Diatermija.
- 10) Vidurių ligos, vėmimas, išvalymas.
- 11) Reumatizmas: Kaulų ligos, kataras.
- 12) Moterų ligos: (Atskirai). Mėnesinės.
- 13) Venerinių ligų skubus, beskausmis gydymas.

MŪSŲ ŽINOMOJI KLINIKA, GYVUODAMA 15 METŲ

GARANTUOJA GREITĄ IR VISIŠKĄ IŠGYDYMĄ

PATARIMAI IR ANALIZAI VELTUI

nuo 9 - 21. Sekmadieniais nuo 9 - 12 val.

PILNAS IŠGYDYMAS \$ 40, MOKANT \$ 5 SAVAITEL

Ekonomiški abonentai ratomis. Supranta lietuviškai.

LRIVADAVIA-3070 PLAZA ONCE

KRONIKA

TRAGINGAI ŽUVO JUOZAS DUMBLIAUSKAS

Buenos Aires miesto rajone Nueva Pompeya, gatvėje San Francisco 1155, savo kambaryje 28 - 2 - 39, 14:30 val. įsivareš peilį į krūtinę nusižudė Juozas Dumbliuskas, 38 metų amžiaus. Velionis yra gimęs Alytaus apskrityje. Lietuvoje liko tėvai, žmona, 2 dukterys ir sūnus. Argentinoje didžiausiam nuliūdime liko sesutė Marija Dumbliuskaitė - Bogurskienė. Policijos gydytojui padarius skrodimą 1 - 3 - 39 palaidotas Chacarita kapuose.

Prieš keletą metų Dumbliuskas gyveno bedarbių palapinėse Naujame Uoste. Paskiau dirbo viename darže prie Buenos Aires. Nuo mažakraujystės nusilpo ir ėmė sirgti persekiojimo manija. Pradėjo bijoti žmonių ir sakydavo, kad jį kas nors nori užmušti.

Tai dar viena skaudi atsiskyrimo auka. Lai bus jam lengva Chacarita kapų žemelė.

J. Barauskas.

PALAIDOJIMUI AUKAVO

Tragingai žuvusio Juozo Dumbliausko palaidojimui aukavo šie geros valios lietuviai:

Pr. Urbonas, O. Gonzales, O. N. Mossi, K. A. Arlauskai po \$ 5.00. Po \$ 4.00: F. de Santi. \$ 3.00 M. Greton. Po \$ 2.00: A. Treinauskas, J. Soneira, A. Geležinis, J. Orderda, J. Každaila, A. Salamun, St. Banilis, Pr. Jonaitis, Pr. Galbuogis. Po \$ 1.00: St. Šimkus, V. Mažeikis, J. Janulevičius, S. Galčius, J. Sidva, J. Bukauskas, St. Prušinskas, J. Juozapavičius, J. Ivoškus, R. Kumpis, J. Rodriguez, A. Baronas, K. Bručas, K. Furmanavičius, J. Treinauskas, A. Norušis, Iz. Jantevičius, J. Zdobas, K. Savickas, S. Urbonas, Pr. Treinauskas, S. Muižninkas, B. Mickevičius ir V. Keršys. Po \$ 0.50: P. Lukoševičius (almaceno sav.). \$ 0.60 B. Ivanauskas ir \$ 0.20: J. Maželis. Borzolla H - nos darbininkas \$ 49.20. Viso aukų tapo surinkta \$ 117.50.

Čia minimas aukas rinko S. L. A. 4-tojo sk. nariai Pranas Treinauskas, Pt. Urbonas, K. A. Arlauskai ir M. Tomskey.

K. A. Arlauskas.

LANKĖSI P. P. MILIAUSKAS

Pereitą savaitę „Argentinos Lietuvių Balsas“ redakcijoje lankėsi gerb. P. Miliauskas iš Villa Diego, Rosario, kur turi gražius savo namus. Šį kartą lankėsi be žmonos, nes ponis Miliauskienė saugoja namus, kadangi Argentinoje gimusi visa pp. Miliauskų šeima jau gyvena savistoviai: Dukra ištėkėjus į Buenos Aires, du sūnūs tarnauja valdiškoj tarnyboj, o vienas eina vidurinioj mokslo. Mūsų laikraščio nuolatinis skaitytojas p. Miliauskas prieš keletą metų išėjo pensijon, kaip išdirbęs 29 metus geležinkelio kompanijoje. O Argentinoje išgyvenęs 32 metus, bet lietuviškai kalba taip grynai, kaip Kretingos apskrityje, iš kurio Andrijavo valsčiaus jis yra kilęs.

L. S. KLUBO PRANEŠIMAS

Gerb. „A. L. Balsas“
L. S. Klubu vardu prašome patalpinti sekantį pranešimą.

L. Sporto Klubas praneša gerbiama visuomenei, kad prie L. S. Klubu rengiamo vakaro taip pat pritaria ir Liet. Centras ir „Lietuva“, kurie programoje nėra paminėti dėl suvėluoto atsakymo L. S. Klubui.

L. S. Klubas.

STEPŠIŲ ŠEIMYNA VYKSTA LIETUVON ATOSTOGOMS

Kovo 7 d., 1939 „A. L. Balsas“ Redakciją aplankė senas mūsų laikraščio draugas Juozas Stepšys, kuris su savo žmona ponija Sofija Stepšyte - Stepšiene ir 9 metų amžiaus sūnumi Reymundu 18 - 3 - 39 laivu „Pulaski“ vyksta atostogauti Lietuvon.

Po vienuolikos metų gyvenimo Argentinoje gerb. Stepšiai vyksta šešiams mėnesiams Jonavos valsčiu aplankyti savo gimines ir pasilsėti. „A. L. Balsas“ taipgi persivedė Lietuvon, kad nepraleist nė vieno numerio neškaitčius. Tuo pat laivu vyksta drg. Bolius Biriukas.

Linksmos kelionės ir laimingo sugrįžimo!

— Išplaukia Lietuvon laivu „Pulaski“ 18 - 3 - 39: Elena Davolienė, Mečislovas Kapturauskas, Kazimiera Dzikaite - Bajerčienė ir Pranas Bajerčius. Visi balsiečiai, išgyvenę Argentinoje apie po 10 metų. Jeigu spės suruošt dokumentus, tat Bajerčių šeima parvės Lietuvon našlaitę Redanskaitę.

— Atkeliauja iš Lietuvos laivu „Cap Norte“ 24 - 3 - 39: Vladas Bieliūnas, Antanas Linkevičius, Ona ir Genrikas Maurušajčiai.

P. K. GASEVIČIAI PIRKO ŽEMES PAJŪRY

Nuo Buenos Aires 200 kilometrų arčiau negu Mar del Plata yra pirmas jūrų vandens pliažas Mar de Ajó. Tai ideališkas pliažas prie pat San Clemente. Tik keli metai kaip ten įsteigtos maudynės, o jau išaugo šimtai namų, keli viešbučiai, kelios maisto krautuvės ir daugybė palapinių smėlio kopos.

Pereitą savaitę savo autais iš Mar de Ajó sugrįžo P. B. Sikauskai su ponija Albina Vaitkevičiene su sūnum ir pp. Gasevičių šeima drauge su p. J. Andziuliu. Gasevičiams taip patiko nauja vasaravimo vieta, kad p. K. Gasevičius ten pat nupirko didoką sklypą, kur statysis vilą vasarinėms atostogoms praleisti.

— „Caras y Cretas“ 4 - 3 - 39 vėl pasipuošė Lietuvos Nepriklausomybės XXI metų sukaktuvių minėjimo paveikslais. Šį kartą patalpino fotografo p. S. Antonovo padarytas nuotraukas ALOS Tarybos suruošto minėjimo „Jose Verdi“ teatre. Viena paveikslė publika, antrame — ministeris p. J. Aukštuolis scenoje skaito savo prakalbą, su kuria „A. L. Balsas“ skaitytojai jau buvo supažindinti. Tame pat „C. y C.“ Nr. tilpo Dock Sudo „corso“, pažymint, kad tai taipgi S. Antonovo foto.

PAŠTO DEŽUTĖ

Gauti ir persiųsti bei asmeniškai įteikti laiškeliai: Teresei Kalavinskaitėi, Feliksui Teuteriui, Stefanijai Navickaitėi, Mykolui Kuprevičiui, Juozui Galvanauskui, Jonui Makaravičiui, Domininkui Andrėjaičiui, Petriui Jelskui, Anei Trinčienėi ir M. Šarunui.

Redakcijoje randasi: Albinui Prasauskui, Ignui Raudeliūnui, Edvardui Miškinui (2), Ignui Motiejūnui, Juozui Leškevičiui, Vaclovui Andriuskevičiui, Juozui Pundžiui, Vladui Rumskiui, Antanui Angelskui, Juozui Taškūnui, Antanui Mačiulaičiui, Jonui Masalskui, Onai Balčiūnytei.

— Velykinis balsiečių popietis su įvairia programa įvyks „Jose Verdi“ teatre balandžio 9, 1939. Grieš „Lyra“, skaitytojoms bus nemokamas įžangos kuponas.

K. NORKUS APSIVĖDĖ IR ĮVYKO Į URUGVAJŲ

Kovo 4 d., 1939 Valentin Alsinoje įvyko iškilmingas Kazimiero (Charles) Norkaus Jr. vestuvės su panele Emilia Llobet. Po susirišimo Civiliniame Registre ir vietinėje San Juan Bautista bažnyčioje, jaunosios motinos namuose įvyko vestuvių vakariene.

Kazimieras (Charles) Norkus

nė, kurioje dalyvavo jaunojo tėvai pp. Kazimieras ir Emilia Norkai, Bartasevičiai, Andrijaičiai, „A. L. Balsas“ redaktorius K. N. Norkus, Dr. V. Rafinetti, jaunosios mamytė Sra. Llobet, pp. Juan Cardara su šeima, Andres Pont, Aurelio Pont, Avelado Fernandez, Julio Alberto Bunge, Jorge Pont, pianistė Anita Smokvina ir daug kitų jaunavedžių giminių ir draugų.

Apie 12 val. nakties jaunavedžiai, einant vietiniu papročiu, nepastebimai pasišalino ir ant rytojaus išvyko į Montevideo dviems savaitėms medaus mėnesio ekskursijon. Paskui apsigyvens jaunojo tėvelių namuose.

Pastebėtina, kad jaunasis Charles Norkus yra General Motors kompanijos knygvėdis, o jo tėvelis yra tos pačios kompanijos inspektorius. Darbo draugai jau navedžius apdovanojo stambiais pinigų sumomis ir bent šimtas brangių dovanų buvo sunėsta ir keli desėtkai sveikinimo telegramų atsiųsta.

Charles Norkus yra USA pilietis, gimęs Philadelphijoje, o p-lė Llobet yra Argentinoje gimusi tėvo katalano ir motinos iš Mayorka salos duktė, žymi pianistė ir tenisistė, bent keliolika sidabro taurių laimėjusi pavieniuose žaidimuose ir lošdama drauge su Charles Norkumi.

Daug laimės mūsų jaunavedžiams!

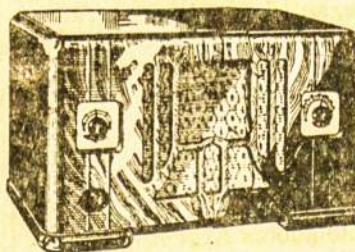
— Jonas Karuža, 41 m. amžiaus, gyvenęs gatvėje Tupungato, Bs. Aires, pereitą savaitę parėjęs iš darbo atsigulė ir ant rytojaus tapo atrastas negyvas. Mirties priežastis — širdies ataka. Liko žmona ir 3 vaikai.

— Alfonsas Gipinys atvyksta laivu „Gen. S. Martin“ 10 - 3 - 39.

— Grįžo laikraščiai: Povilo Slavinsko, Prano Stempocko, Ambrazo Tamulyno, Augusto Eizello, Antano Džiovalo, Jurgio Matusevičiaus, Vinco Padaigio, Kazimiero Bareikio laikr. ir kalendorius.

RADIO APARATAI

geriausi ir pigiausi
parsiduoda pas:

LUIS KROMPALCA
Av. San Martin 4650 - Bs. As.

A. L. Balso Kalendorius 1939 Metams Duodamas Nemokamai Prenumeratoriui.

S. L. ARG. KOMISIJOS

Susivienijimo Lietuvių Argentinoje nuosavos žemės pirkimui komisija 4 - 3 - 39 tapo sudaryta sekant: Iz. Jankauskas — pirmininkas ir nariai: Pranas Burakas, Kazys Arlauskas, Antanas Sabalis ir Vincas Venskūnas. Ligonų lankymo komisijos pirmininkas Ignas Šutinis ir nariai: Sakalauskas ir M. Andriukaitienė.

— Aleksandra Kelmelytė - Grėbliūnienė jau mėnesį laiko kaip gydoma internuota ligoninėje Alvear, salė 3, lova 7.

— Iš La Cumbre, gražiausių Kordobos provincijos vasarviečių, „A. L. Balsui“ sveikinimus atsiuntė ponios Sofija Urbonavičienė ir Stelia Dobkevičienė. Šį mėnesį grįžę į Buenos Aires vėl imsis savo madų salionų darbo vadovybės.

— Paskutinis S. L. Arg. piknikas įvyks Villa Diamante miške lyje šį sekmadienį, 12 - 3 - 39.

— Berisse gerb. P. J. Matulevičių šeimą aplankė garnys, palikdamas gražų ir sveiką pirmagimį sūnų Ričardą. Sūnus gražiai auga, motina sveika, tėvas linksmas.

— Reikalinga tarnaitė mažai šeimai, mokanti ispaniškai, be virimo. \$ 50.00 ant visko gatavo: Valle 733; U. T. 60—0709. Nuo 11 iki 12 val.

— Berisietis A. Pakulnis su savo šeima 5 - 3 - 39 lankėsi pas Bs. Aires drg. Povilą Šaltenį, ta proga atveždami „A. L. Balsui“ visą glėbį prenumeratų.

— Donatas Linartas, berisietis, jau du mėnesiai gydomas ligoninėje San Dios, La Platoje.

— Pranė Vadapalienė mirė Berisse 27 - 2 - 39.

— Darbininkas, 61 m. amžiaus ieško darbo kepykloj, daržė ar panašiai. Klausti „A. L. Balse“.

BENDRADARBIS

Drg. Jonas Barauskas, uolus „Argentinos Lietuvių Balsas“ korespondentas, gyvenęs c. Paraguay 2599, Avellaneda, nuo 3 - 3 - 39 yra įgaliotas kaip prenumeratų ir skelbimų keliaujantis kobra-doras. Gerbiameji skaitytojai prašomi jam ateiti talkon.

SKAITYTOJŲ TALKA

Šios savaitės bėgyje „Argentinos Lietuvių Balsui“ prenumeratas sumokėjo:

Bernardas Bakšys, Veronika Briedytė, Robertas Šriubša, Robertas Viencpol, Pijus Daščinskas, Kazys Širvydas, Stanislovas Burda, Juozas Gurskšys, Julius Berteška, Jurgis Galvanauskas, Izidorius Gudžinskas, Alfonsas Taranda, Adomas Peleckis, Julija Skurauskaitė, Jokubas Mažuika, Adomas Renkauskas, Pranas Bunga, Tomas Pupelis, Pranas Pilkis, Juozas Semėnas, Kazys Melkūnas, Kazys Norkus, Leonora Dijokaitė, Stasys Vitkauskas, Kostantas Jurčius, Pranas Zabulionis, Rozalija Zabulionienė, Pranas Simokaitis ir Juozas Stepšys.

Dėkodami užsimokėjusiems ir visiems parašiusiems laiškus, prašant nenutraukti siuntimo, kreipiame visų skaitytojų malonų dėmesį į prenumeratos pasibaigimo laiką, prašydami nedelsiant sutvarkyti, kad nereikėtų aiškintis dėl nutraukimo siuntinėjimo.

— Jokubas Morkus, berisietis, pora savaitių kaip guli La Platos Poliklinikoje.

— Lietuvių Centras ir D-ja „Lietuva“ šį sekmadienį ruošia linksmą pikniką Villa Lugane, Tabaré 6972 — savame D-ro J. Basanavičiaus vardo sodelyje. Kviečiamos šeimos ir pavieniai kuoskaitlingiausia atsilankyti.

— S. L. Arg. piknikas ir draugiškas asadas Villa Diamante pušyne pereitą sekmadienį labai puikiai pavyko. Nuotaika linkma, tvarka pavyzdinga, publika patenkinta.

REDAKCIJOS ATSAKYMAI

J. Gr., Montevideo. — Gaila, kad parašėte 10-čiai dienų praėjus po įvykio. Tilpo ankščiau gautas raštas.

— Lietuvos Žydų Draugija ruošia pirmą vakarą savo istorijoje. Vakaras įvyks balandžio 8, 1939, salione „Belga“, c. Victoria 2541, Bs. Aires. Tikimasi, kad dalyvaus daug publikos, išteminkite dieną ir vietą.

PADIDINO RŪBŲ SIUVYKLĄ

Avellanedoje, Villa Castellina rajone, c. Pozos 1677, jau septyni metai veikia lietuviška rūbų siuvykla, kurios savininku yra onušketis drg. Vincas Rusas. (Taip jo pavardė užrašyta dokumentuose, nors kilęs iš Rusėkų, o vietinių gyventojų ir propagandoje vadinamas Vicente Rusako).

Tas mūsų laikraščio skaitytojas padidino savo įmonę ir kviečia apylinkės lietuvius visais apsirėdymo reikalais pas jį kreiptis.

MOTERŲ PLAUKŲ KIRPĖJA

reikalinga, mokanti kirpimo, šukavimo ir bendro grožio saliono darbo. Taipgi reikalingas berniukas, 15—17 metų amžiaus, prie gėlių krautuvės: padaryti švarą, išvažioti gėles ir mokyti „flore-ro“ — bukiety ir vainikų tvarkytojo amato. Kreiptis E. Girytės gėlių parduotuvėn ir grožio salionan: c. Cordoba 3201, Bs. Aires.

PIRMUTINĖ DIDELĖ LIETUVIŠKA GYDYKLA ARGENTINOJE

Administratorius: Antoni Lasecki. Vyriausiasis direktorius: Prof. Dr. M. Carballo. Pranešame lietuvių kolonijai, kad tapo atidaryta pirmutinė didelė gydykla, kurioje gydoma sulyg Europos sistemos. Gydoma visos vyrų ir moterų ligos: Reumatizmas, Venerinės, Kraujo, širdies, Plaučių, Pilvelio, Inkstų, Ausų, Nosies, Gerklės, Odos, Silpnumo ir bendrai gydoma visos sunkiai išgydomos ligos. Gydykla turi modernius elektros aparatus kraujo ir šlapimo analizams ir reumatizmo bei venerinių ligų gydymui, etc. PIRMUTINIS PATARIMAS NEMOKAMAI ir bendrai mokesčio palengvinimas. Nuo 15 iki 20 val. Sekmadieniais 10 - 12 v.

Lima 1321 (2 kvadros nuo Plaza Constitución) Buenos Aires

RECUERDE IM INSTITUTO MEDICO INTERNACIONAL

BLENORRAGIA SIFILIS Y DEMAS VENEREAS

DEL INSTITUTO MAS ANTIGUO ATENDIDO POR MEDICOS

BRASIL 923

PLAZA CONSTITUCION DE 10 A 12 OR 15 A 21

San Javiera Sin dolar